

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chetmickowski
wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu św. Marcina 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 496

Poznań, sobota dnia 29 października 1932

Rok XXVII

Poznań, 28 października.

Oni a my

Wykazujemy stale, że obóz „sanacyjny” jest nie tylko złem politycznym, ale i absurdem społecznym. Jest społecznym absurdem nie dla tego oczywiście, że do niego przyczepiły się (rzecz inna, że przeważnie dla kariery) elementy różnych warstw społecznych, ale z tej przyczyny, że elementów tych nie łączy zgoda wspólna myśl społeczna, że, przeciwnie, dzieli je cała przepaść społeczno-programowych rozbieżności. Od konserwatystów - monarchistów poprzez umiarkowanych demokratów, masonskich liberałów - radykałów aż do „narodowych” i międzynarodowych socjalistów, a nawet komunistów, oto zamęt i absurd społeczny, któremu na imię Blok Bezpartyjny Współpracy z Rządem.

Na wschodzie kraju, gdzie temperamenty są mniej zdyscyplinowane, rozbieżności te społeczne w łonie obozu „sanacyjnego” manifestują się szczególnie jaskrawo. Widzieliśmy to niedawno w Wilnie; widzimy obecnie w Lublinie. Tam nie robi się ceregieli. Ludzie nazywają rzecz po imieniu.

Szczególnie znamienna jest sytuacja na terenie lubelskim. Jak wiadomo, gdzieindziej, np. u nas, żywiły komunizujące gromadzą się w szeregach t. zw. „Młodzieży Demokratycznej”, będącej odpowiednikiem lewicowo-„sanacyjnego” Zjednoczenia Pracy Miast i Wsi. Tymczasem w Lublinie właśnie te sfery, których rzecznikiem jest „Nowa Ziemia Lubelska”, oskarżają publicznie o tendencje bolszewickie — Legjon Młodych, wykładnik na gruncie akademickim grupy „pułkownikowskiej”, której patronuje „Kurjer Lubelski”.

Że oskarżenia te nie są jakąś polemizacją tylko złośliwością „sanacyjnej” zresztą „Nowej Ziemi Lubelskiej”, tego dowodem wykład p. Jędrzychowskiego, uzasadniający następujące „tezy”:

1) Polska jako kraj stanowiący kolonię kapitału zagranicznego, głównie francuskiego, miałaby zerwać z dotychczasowym układem stosunków. 2) Polska winna oprzeć swój byt gospodarczy o współpracę gospodarczą z Rosją, t. zn. ze Związkiem Republik Sowieckich. 3) Taka współpraca wymagałaby zrzucenia z Polski deprowujących więzów obecnego ustroju gospodarczego.

„Tezy” rzeczywiście jasno określone: dążenie do obalenia ustroju kapitalistycznego i pchnięcia Polski na tory, wiedące ku gospodarce komunistycznej.

Przeciwieństwem tego zamętu społecznego po stronie obozu „sanacyjnego”, a wręcz społecznej anarchii w mózgach „sanacyjnych” młodszych żywiołów jest stanowisko społeczne obozu narodowego włącznie jego młodego pokolenia. Cały obóz, obejmujący najróżnorodniejsze sfery i warstwy, stoi na gruncie jednego programu społecznego, zbudowanego na zasadzie społecznej sprawiedliwości i równowagi z odrzuceniem zarówno wyzysku klasowego, jak klasowej nienawiści i walki.

Nie tylko nie jesteśmy wrogami kapitału, ale uważamy jego powiększanie za zadanie gospodarki zarówno indywi-

Zwołanie Sejmu i Senatu z dniem 31 b. m.

Zarządzenie Prezydenta Rzplitej — Pierwsze posiedzenie odbędzie się w czwartek —
Wniesienie preliminarza i ustawy skarbowej nastąpi jutro — Sprawa interwencji
poselskich w kwestjach podatkowych

Warszawa, 28. 10. (Tel. wł.) — Dziś przed południem przybył do gmachu Sejmu szef biura prawnego prezydium rady ministrów dr. Piętaś i wręczył panom marszałkom Sejmu i Senatu zarządzenie Prezydenta Rzplitej, zwołujące zwyczajną sesję Sejmu i Senatu od dnia 31 października wraz z odrębnymi pismami prezesa rady min. pulk. Prystora.

Preliminarz budżetowy oraz ustawa skarbowa na r. 1933/34 wniesione będą jutro do łaski marszałkowskiej.

Pierwsze posiedzenie Sejmu ma się odbyć w czwartek 3 listopada. Przy pierwszym czytaniu preliminarza budżetowego wygłosi ma przemówienie min. skarbu dr. Zawadzki. (w)

Warszawa, 28. 10. (Tel. wł.) — Dowiadujemy się, że podczas sesji sejmowej ze strony klubów opozycyjnych

poruszona ma być sprawa interwencji posłów i senatorów w kwestjach podatkowych, celnych i t. d.

Obok znanej już afery pożyczki, udzielonej przez Z. U. P. U. hr. Potoc-

kiemu, krąży wiadomość o interwencji jednego z posłów „sanacyjnych” na rzecz firmy Skoda w sprawie przywozu materiału samochodowego. (w)

Spór o władzę w Prusiech przeciąga się

Pogłoski o konflikcie między Hindenburgiem a Papenem
W poszukiwaniu wyjścia z kłopotliwej sytuacji — Zasadnicze różnice zdań — Czy ulaskawienie morderców z Potempy ma moc prawną?

Berlin, 28. 10. (PAT.) Krążyły tu pogłoski, że prez. Hindenburg wyraził swe niezadowolenie z przebiegu ostatnich wydarzeń politycznych i miał oświadczyć, że nie podpisze żad-

nego nowego dekretu rządu Papena. Na tem tle miał powstać konflikt między Papenem, a Hindenburgiem, który uskarżał się nadto na fałszywe i niedostateczne informowanie go przez kanclerza o sytuacji politycznej. Niebawem pojawił się komunikat, stwierdzający, że prezydent Rzeszy upoważnił miarodajne czynniki do oświadczenia, iż nie wyrażał żadnych tego rodzaju opinii i że kanclerz nadal cieszy się jego pełnym zaufaniem.

Według doniesień prasy, bezpośrednio po powrocie kanclerza do Berlina rozpoczęto konferencje wewnętrzne na temat formy ewentualnej współpracy komisarycznego rządu pruskiego z dawnym gabinetem Brauna. W naradach tych wziął udział Papen, min. von Gayl, komisarz Bracht i sekretarz Meissner.

Z kół, zbliżonych do rządu komisarycznego zaznaczają, że gabinet Rzeszy stoi zasadniczo na stanowisku niedzielenia obowiązku posłuszeństwa urzędników pruskich. Poza tem jest zdania, że komisarzowi w Prusach przysługiwać winny wszystkie kompetencje, porócz wyraźnie zastrzeżonych dla dawnego rządu przez orzeczenie trybunału lipskiego.

Rząd Brauna jest zdania, iż władzom komisarycznym przysługują tylko kompetencje, niezbędne do zapewnienia ładu i porządku w kraju.

Oprócz tej kwestji oświetlenia wymaga sprawa urzędowego komunikowania się b. gabinetu Brauna z władzami pruskimi. W tym względzie z kół rządu komisarycznego wysuwają propozycje, aby to komunikowanie odbywało się tylko za pośrednictwem centrali przy komisarzy rządowych w Prusach. Uregulowanie ma nastąpić w najbliższym czasie. Odnosnymi propozycjami zająć się ma gabinet Rzeszy.

Prasa wspomina równocześnie o istniejącym podobno zamiarze przeprowadzenia w najbliższym czasie redukcji szeregu ministerstw pruskich, oraz połączenia ich agend z odpowiednimi instancjami Rzeszy. Ta sprawa przeprowadzona musiałaby być jednak za zgodą prezydenta Rzeszy. Z dotychczasowego zachowania się gabinetu Papena dzienniki wnioskują, że tę reformę chcieliby skutecznie bez nawiązania kontaktu z członkami b. rządu Brauna, a jedynie na podstawie kompetencji komisarza.

Równocześnie „Bayerischer Kurrier” podejmuje jeszcze jedną kwestję sporną, która wyłonila się po ogłoszeniu wyroku trybunału lipskiego, a mianowicie czy ulaskawienie przez komisarza Rzeszy sprawców mordu robotnika polskiego w Potempie ma moc prawną.

Od wybuchu granatu zginęło 17 osób

Ponadto 20 odniosło mniej lub więcej ciężkie rany

London, 28. 10. (Tel. wł.) Niezwykle w swych skutkach wypadek wybuchu granatu wydarzył się — jak donoszą z Szanghaju — w dzielnicy chińskiej miasta Sza-Pei, o które toczyły się zaciete walki pomiędzy Chińczykami a Japończykami.

Granat znalazły dzieci w śmieciach za miastem i wybuchł w chwili, kie-

dy gromada ciekawych głównie dzieci i kilku dorosłych — w ogólnej liczbie około 40 osób — przyglądało się manipulującemu narzędziem śmierci.

Skutki wybuchu były straszne. 17 osób poniosło śmierć na miejscu, a 20 uległo mniej lub więcej ciężkim obrażeniom.

Więzień zastrzelił towarzysza niedoli

Zbrodnia na tle politycznym w bułgarskim domu karnym

Bukareszt, 28. 10. (Tel. wł.) W stolicy Bułgarii, w Sofji, w jednym z domów karnych zastrzelił w swej celi z rewolweru niejaki więzień, Macedończyk, skazany na dożywotnie więzienie, swego rodaka i towarzysza niedoli.

Obaj odsiadywali karę bezterminowego więzienia za dokonanie zabójstwa politycznego.

Sprawca zabójstwa oświadczył podczas przesłuchiwania, że mordu doko-

nał z polecenia tajnej organizacji „Imro”, której był członkiem i od której otrzymał rewolwer podczas ostatniej jego rozprawy w sali sądowej z rozkazem zabicia kolegi.

Zamordowany obecnie w więzieniu osobnik należał do partji zwolenników Protogerosa i skazano go za zamordowanie pewnego znanego malarza, którego zastrzelił omyłkowo zamiast upatrzonej innej ofiary.

Dziesięciolecie marszu na Rzym

Rzym, 28. 10. (PAT.) Premier Mussolini dokonał szeregu aktów inauguracyjnych, związanych z rocznicą 10-lecia faszystów.

Pod przewodnictwem Duce odbyła się inauguracja kaplicy, poświęconej zmarłemu faszystom, oraz otwarciu nowej autostrady, nazwanej „drogą mor-

ską”, prowadzącej od stóp Capitolu do Ostji.

Wreszcie w gmachu dyrekcji generalnej partji faszystowskiej dokonał Mussolini inauguracji dwóch tablic pamiątkowych ku czci 45 faszystów, zamordowanych zagranicą. Zastłonę zerwali 3 członkowie organizacji młodzieży „Ballila”.

dualnej, jak społecznej. Potępiamy natomiast wybujałości i wybryki kapitalizmu, które na nim samym zresztą mścić się muszą rychlej czy później.

Przekonani też jesteśmy, że warunki, wytworzone przez długotrwałe przesilenie gospodarcze, przez jego przyczyny i jego skutki, spowodują ewolucję życia ekonomicznego raczej w kierunku utrwalania się i mnożenia średnich i mniejszych warsztatów wytwórczych, co nie znaczy jednakowoż, by raczej bytu stracić miały te większe warsztaty - fabryki, które życiu naszemu gospodarczemu są potrzebne, i których najbardziej nawet udoskonaliły warsztat

mniejszy z natury swojej zastąpić nie może.

Dla członków obozu narodowego, bez względu na pochodzenie z takiej, czy innej warstwy, są to rzeczy elementarne. Założeniem naszym jest ustrój, oparty na własności prywatnej, a celem — uczciwe i racjonalne gromadzenie majątku jednostki zarówno, jak zbiorowości przez rozsądne dostosowanie się do ewolucji stosunków społeczno-gospodarczych. Tamci zaś — elementy radykalne „sanacji” — zmierzają do obalenia obecnego ustroju społeczno-gospodarczego, do rewolucji o tendencjach komunistycznych.

Ruch ludności w Niemczech

Przed dwudziestu kilku laty wybitny ekonomista niemiecki, prof. Adolf Wagner, w swych wykładach berlińskich, porównując stosunki ludnościowe w Niemczech i we Francji, przypisywał spadek urodzeń we Francji czynnikowi „rasowemu”. Mianowicie twierdził, że „rasa” celtycka odznacza się słabą rozrodczością; obok Francji wymieniał Irlandję, widział w tem objaw degeneracji.

Dzisiaj uczeni i publicyści niemieccy, zajmujący się stosunkami demograficznymi, podnoszą alarm, że „rasa” germańska się starzeje, że grozi jej już nie stagnacja w rozwoju liczby ludności, jak to ma miejsce we Francji, lecz stopniowe wymieranie. Istotnie, w ostatnich latach odsetek urodzeń w Niemczech, w Austrii, w Szwajcarii, w Anglii, w Szwecji jest już niższy, niż we Francji; np. w r. 1930 we Francji było żywo urodzonych 18,1 na 1000 mieszkańców, a w Niemczech 17,5, gdy w r. 1913 ten stosunek wyrażał się dla Francji liczbą 18,8 na 1000, a dla Niemiec 27,5 na 1000. Sprawa przedstawia się w rzeczywistości jeszcze znacznie niepomyślniej dla Niemiec, jeżeli uwzględnimy skład ludności pod względem wieku w tych dwóch państwach. Płodność kobiet niemieckich ustępuje obecnie płodności kobiet francuskich. Na 1000 kobiet w wieku od 15 do 45 lat przypadało w r. 1929/30 dzieci w wieku poniżej 1 roku w Niemczech 61,6, we Francji 72,6.

Gwałtowne przesunięcia w ruchu naturalnym ludności, które obserwujemy po wojnie w Europie, nie mają związku z rasą w znaczeniu biologicznym. Nie są one również związane z przynależnością do danej grupy językowej; wprawdzie narody romańskie odznaczają się obecnie znacznie większym przyrostem naturalnym (Włochy, Hiszpanja, Portugalia), niż narody germańskie, ale do najwięcej płodnych narodów w Europie należy germańska Holandia. Omawiane zjawisko jest w pierwszym rzędzie natury psychologicznej. Spadek rozrodczości, występujący w tak jaskrawej formie w Europie zachodniej i środkowej, musi mieć bardzo poważne znaczenie w dziedzinie politycznej, gospodarczej i społecznej. W niniejszym artykule ograniczę się do zagadnienia ludnościowego w Niemczech z uwagi na wpływ, jaki przyszły rozwój ludności u naszego zachodniego sąsiada wywrzeć może na stosunki polsko-niemieckie.

Zagadnienie powyższe wywołało już w Niemczech obfitą literaturę. Świeżo ukazała się książka Fr. Burgdörfera p. n. „Volk ohne Jugend” („Naród bez młodzieży”); autor jest znanym statystykiem, autorytetem w tej dziedzinie. Przewidywania jego są pesymistyczne — tylko odrodzenie moralne i bardzo zdecydowana polityka finansowa i społeczna państwa, dająca ochronę i przywileje licznym rodzinom, zdaniem jego, może powstrzymać grożące Niemcom wyludnienie. Silny spadek urodzeń objął wogóle całą ludność niemiecką, również mieszkającą poza granicami Rzeszy.

Wielkiem powodzeniem cieszy się w Niemczech twierdzenie, że Niemcom brak dostatecznej przestrzeni (Volk ohne Raum), stąd hasło hitlerizmu, ekspansji terytorjalnej na wschód. Tymczasem na zajmowanej obecnie przez państwo niemieckie przestrzeni przewidywać można zmniejszenie się ludności. Pozornie liczba ludności w Niemczech wciąż rośnie, ale zbliża się moment krytyczny, kiedy nastąpi zjawisko odwrotne.

Zmniejszenie się rozrodczości w Niemczech ujawniło się już przed wojną na początku XX wieku, w przeciwstawieniu do wieku XIX. W r. 1841—45 przypadało na 1000 mieszkańców 36,7 urodzeń, śmiertelność wszakże była bardzo znaczna (26 na 1000), tak, że przyrost naturalny wynosił 10,6 na 1000; w pięcioleciu 1901—1905 przyrost ten wskutek postępów higieny i znacznego spadku śmiertelności wzrósł do 14,4 na 1000. Ale już w latach 1906 do 1910 liczba urodzeń spadła do 31,6 na 1000, a w r. 1913 do 27,5. Dzięki temu wielkiemu przyrostowi naturalnemu w okresie 1845—1913 zaludnienie Niemiec się podwoiło.

Po wojnie zaznacza się dalszy, już gwałtowniejszy spadek nie tylko stosunkowej liczby urodzeń, ale i liczby absolutnej. W r. 1920 liczba urodzeń wynosiła 1 545 000 czyli 25,8 na 1000, w r. 1931 — 1 030 000 czyli 15,9 na 1000; przyrost naturalny (przewaga urodzeń nad zgonami) w r. 1920 — 640 710 czyli 10,7 na 1000, a w r. 1931 — 305 000 czyli 4,7 na 1000. Dla porównania przytoczę,

że w Polsce w r. 1920 liczba urodzeń stanowiła 861 201 czyli 32,2 na 1000, w r. 1931 — 965 786 czyli 30,3 na 1000, przyrost zaś naturalny w r. 1931 — 470 902, czyli 14,8 na 1000. Pod względem urodzeń przewaga Niemiec, mających dwukrotnie większą liczbę mieszkańców, w pierwszych latach po wojnie wynosiła około 200 tysięcy, w ostatnich latach spadła poniżej 100 tysięcy; ostatnie lata wykazują, że przyrost naturalny — bez brania w rachubę emigracji — w Polsce jest wyższy niż w Niemczech.

To zmniejszenie liczby urodzeń o 1 milion rocznie w porównaniu z latami 1901—5 wygląda znacznie gorzej, jeżeli uwzględnimy tendencję rozwojową. Znaczny przyrost ludności przed wojną sprawił, że grupy ludności, będące w wieku rozrodczym, są właśnie obecnie bardzo silnie reprezentowane, liczba przeto urodzeń powinna była być wysoka. Tymczasem płodność małżeństw niesłychanie spadła. Na 1000 zamężnych kobiet w wieku od 15 do 45 lat przypadało rocznie urodzeń w roku 1880/81 — 307, w r. 1910/11 — 227, w r. 1927 — 128, w r. 1930 — 119. Na jedną zamężną kobietę wypada przeciętnie 2,4 urodzeń, podczas gdy dla zachowania zaludnienia w dotychczasowej wysokości powinno przypaść przynajmniej 3,1.

Wprawdzie dzięki postępowi w dziedzinie opieki lekarskiej i higieny zmniejsza się w Niemczech śmiertelność zwłaszcza niemowląt, i dalszy postęp może jeszcze powiększyć przeciętną długość życia, ale granica, której przekroczyć nie można, jest już bliska, ograniczenie zaś liczby potomstwa zależy od ludzkiej woli. Nadwyżka urodzeń nad zgonami istnieje obecnie dlatego, że struktura ludności pod względem wieku jest szczególnie korzystna. Najliczniejsze są grupy w wieku młodym i dojrzałym, wskutek tego śmiertelność jest nieznaczna. Gdy z biegiem lat te liczne grupy przesuwać się do kategorii starców, śmiertelność wzrośnie i przewyższy liczbę urodzeń. Takie przesuwanie już się odbywa; w okresie 1910—25 zwiększyła się ludność ogółem o 8%, liczba zaś osób, liczących powyżej 65 lat, o 25%.

Urząd Statystyczny Rzeszy obliczył, przyjmując że liczba urodzeń utrzyma się na wysokości r. 1927, że ludność Niemiec będzie wzrastała do r. 1960 i dojdzie wówczas do 69 750 000 (w r. 1931 wynosiła 64 500 000), poczem zacznie spadać i w r. 2000 zatrzyma się na 66 750 000. Jednakże wartość tego obliczenia jest bardzo wątpliwa — od r. 1935 stosunkowa liczba urodzeń musiałaby być wyższa niż w r. 1927, tymczasem od tego roku nastąpiło dalsze obniżenie absolutne i procentowe liczby urodzeń.

Drugie obliczenie Urzędu Statystycznego wychodzi z innego założenia; do r. 1955 płodność kobiet będzie się stopniowo obniżać, a od tej daty ustabilizuje się na poziomie niższym o 25% od poziomu w r. 1927. W tym wypadku ludność Niemiec zwiększać się będzie do r. 1945 (67,7 milj.), poczem zacznie się topnieć i w końcu wieku zmniejszy się do 47 milionów.

Spadek urodzeń występuje najgwałtowniej w wielkich miastach. Berlin od r. 1926 ma stale przewagę zgonów nad urodzeniami i najniższy odsetek urodzeń ze wszystkich stolic europejskich. Na rodzinę przypada jedno dziecko, a liczba poronień jest większa od liczby normalnych urodzeń. Żadne z 50 wielkich miast niemieckich, liczących ponad 100 000 mieszkańców, nie mogłoby w przyszłości utrzymać swego stanu liczebnego bez imigracji z zewnątrz.

Rzecz charakterystyczna, że w tej kategorii miast dużych trzy miasta mają stosunkowo największy odsetek urodzeń w r. 1931: Zabrze („Hindenburg”), Gliwice i Oberhausen. Burgdörfer tłumaczy ten fakt tem, że są to miasta górnicze, nie chcąc widocznie przyznać, że mieszka w nich wielka liczba Polaków.

Nie są „deficytowe” w przyszłości według obliczeń autora tylko gminy małe, przeważnie wiejskie, liczące poniżej 15 tys. mieszkańców. Jednakże i do okręgów wiejskich przenika cywilizacja miejska, obyczaje, tryb życia; odsetek urodzeń w porównaniu z r. 1913 obniżył się obecnie o 1/3. W środkowych Niemczech zwłaszcza wpływ obyczajów miejskich zaznacza się najwyraźniej. (Znowu należy zwrócić uwagę na to, że prowincje wschodnie Prus, w których mieszka ludność polska, mają największy przyrost ludności).

Rozwój stosunków ludnościowych w Niemczech wywoła przesunięcia w

dziedzinie wyznaniowej. Rodziny katolickie mają znacznie większą liczbę dzieci, niż rodziny protestanckie, najmniejszą — rodziny żydowskie. Większa płodność nie zależy właściwie od formalnej przynależności do danego wyznania — katolickie Monachjum odznacza się bardzo niskim odsetkiem urodzeń, ale od zachowywania nakazów religijnych i katolickiego poglądu na świat. Dawniej małą rozrodczością wyróżniały się najzamożniejsze warstwy, dzisiaj proletarijaty w wielu miastach, w przeciwstawieniu do XIX wieku, prześcignął już „burżuazję”; w Berlinie obecnie nie dzielnicę najbogatszą, lecz zamieszkałą przez robotników kroczą na czele w ograniczaniu ilości dzieci. Obliczenia statystyczne wykazują nawet, że rodziny, posiadające większe dochody, przeciętnie mają większą liczbę dzieci.

BOHDAN WASIUTYŃSKI.

Święto narodowe Czechosłowacji

W dniu dzisiejszym Czechosłowacja święci 14 rocznicę swego wyzwolenia. Wierni tradycyjnej przyjaźni, wiążącej oba nasze słowiańskie narody, łączymy się ze społeczeństwem czechosłowackim w dniu jego święta, które przypomina długie, mordercze i jakże piękne zmagania się tego narodu z naporem niemieczyzny. Rozkwit uświadomienia narodowego wśród Czechów stanowi niezwykle przykład siły idei narodowej.

Ze stosunków czesko-polskich

Berneńskie „Lidové Noviny” zamieściły pod tytułem „Czesko-polska wzajemność nad mogiłą” artykuł swego warszawskiego korespondenta w związku z pogrzebem tragicznie zmarłych lotników polskich por. Zwirki i inż. Wigury. Dziennik czeski zaznacza, że chwile, w których żywiłość i szczerze biorą górę nad lokalnym szowinizmem, nie zdarzają się często.

Jak serdeczne współczucie okazał naród czeski przy przewiezieniu szczątków wielkiego Sienkiewicza, entuzjastycznego wskrzesiciela historycznej stawy słowiańskiej, tak i podczas uroczystego pogrzebu poległych śmiercią bohaterską lotników polskich, złożył liczne dowody pietyzmu i głębokiej żałoby. Manifestacyjne objawy czeskiego narodowego smutku nad zwłokami poległych z jednej strony, a serdeczne podziękowania polskie z drugiej strony świadczą o prawdziwej wzajemności i sympatii dwóch słowiańskich narodów.

Obustronna żałoba i smutek nad mogiłą polskich bohaterów zadziergnęły może silniej i trwałej węzły braterskiej przyjaźni między oboma narodami, aniżeli kilkuletnia działalność i praca na terenie unij parlamentarnych i związków narodowych. Oficjalne delegacje ze strony czeskiej

Powyższy **tukan** chroni
Mydło Regera
przed naśladownictwami.

Pr 6 343-R 1458

Lecz Polska i Czechosłowacja są w tem położeniu, że patrzeć muszą dziś głównie w przyszłość. A przyszłość ta mówi, że drogi obu narodów muszą być nadal bliskie. Jest to konieczne nie tylko dla ich rozwoju, ale również dla utrzymania i wzmocnienia systemu politycznego; stworzonego po wojnie, a o którego słuszności świadczą choćby czterastoletnie jego trwanie, oraz żywotność państw wyzwolonych po wojnie.

władz wojskowych i cywilnych podczas przeprowadzania zwłok na łono Ojczyzny, świadczą o szczerem współczuciu i smutku, jakie śmierć lotników-bohaterów wywołała w społeczeństwie czechosłowackim.

Poważny dziennik czeski stwierdza dalej, że społeczeństwo polskie z wielkim uznaniem i wdzięcznością odnosi się do licznych dowodów współczucia, okazanych przez naród czeski w związku z tak wielką stratą, jaką poniósł naród polski przez śmierć dwu najlepszych synów ojczyzny.

Ogólnie prasa czeska przejęła się żywo duchem tej czesko-polskiej wzajemności, umieszczając cały szereg artykułów o manifestacyjnym pogrzebie polskich bohaterów przestworza. Szkoda tylko, że znalazły się jeszcze czasopisma, jak „Morawsko-Slezsky Denik”, „Obrana Slezska” i „Nasz Ślązak”, które jak dawniej zamieszczają paszkwile antypolskie, utrudniając pracę na polu zbliżenia dwu bratnich o miedzy mieszkających narodów słowiańskich. Należałoby sobie życzyć, by i te isma raz nareszcie zmieniły swoje dotychczasowe stanowisko i szczerze przejęły się dla dobra ogólnej sprawy myśłą czesko-polskiego porozumienia, opartego na wzajemnej i zgodnej współpracy.

W sprawie wyborów do sejmików powiatowych

W związku z naszym komunikatem, zamieszczonym w niedzielnym numerze naszego pisma z dnia 23 bm. donosimy, że wybory do sejmiku w Mogilnie zostały ogłoszone w dniu 19 bm. w „Ogłoszeniu powiatu Mogileńskiego”. Według tego ogłoszenia soltysi mają wyłożyć nie później, jak 27 b. m., listę wyborców na przeciąg jednego tygodnia, conajmniej na 6 godzin dziennie do publicznej wiadomości. Listy kandydatów mają być złożone najpóźniej do dnia 10 listopada b. r. do godz. 18. Same wybory odbędą się w czwartek, dnia 8 grudnia br. Powiat Mogileński podzielony jest na 9 okręgów wyborczych.

Do głosowania uprawnieni są wszyscy, którzy w dniu wyłożenia listy wyborców ukończyli 21 rok życia, mają i mieli w powiecie miejsce stałe zamieszkania w dniu 12 sierpnia 1932 r., są obywatelami państwa polskiego i posiadają honorowe prawa obywatelskie, przyczem winni być zapisani w listach wyborców, która wykladają soltysi do publicznej wiadomości na przeciąg jednego tygodnia.

Odnosnie list kandydatów, to każda lista winna zawierać dwa razy tyle nazwisk, ilu wybiera się członków sejmiku w danym okręgu.

Kandydatów należy oznaczyć nazwiskiem i imieniem, dodając dzień urodzenia, zawód i miejsce zamieszkania. Nazwiska należy umieścić jedno pod drugim, stawiając przed

każdem nazwiskiem numer porządkowy.

Lista kandydatów winna być spisana czytelnie w języku polskim, a podpisana przez conajmniej 20 wyborców. Do listy należy dołączyć pisemne oświadczenie kandydatów, że godzą się na to, iż umieszczają się ich na danej liście kandydatów.

Na liście kandydatów można umieszczać tylko nazwiska takich osób, które 1) są obywatelami państwa polskiego, 2) ukończyły w dniu wyłożenia listy 25 rok życia, 3) mają conajmniej od 12 sierpnia 1932 r. miejsce stałego zamieszkania w powiecie, 4) władają językiem polskim w słowie i piśmie, 5) posiadają honorowe prawa obywatelskie.

Zarząd wojewódzki Stronnictwa Narodowego postanowił, by przy wyborach iść z własną listą pod nazwą „Lista Obozu Narodowego”.

Zarząd wojewódzki Str. Nar. zwa wszystkich działaczy narodowych, a przedewszystkiem zarządy powiatowe Stronnictwa, by sprawą wyborów zajęły się natychmiast i energicznie, a przedewszystkiem, by przy układaniu list kandydatów przestrzegano ściśle formalności dla uniknięcia nieporozumień, a co gorsze unieważnienia list.

Wszelkie zapytania w sprawach wątpliwych należy kierować pod adresem biura Stronnictwa Narodowego w Poznaniu, ul. Św. Marcin 65.

Kara śmierci za powtórny usiłowaną zdradę stanu

Edmund Plitt powieszony — Czy Związek Strzelecki będzie skarżył?

Grudziądz, 28. 10. (Tel. wł.) — Wczoraj toczył się przed sądem dorocznym proces przeciwko Edmundowi Plittowi, oskarżonemu o powtórny usiłowaną zdradę stanu na rzecz jednego z państw ościennych. Rozprawa toczyła się przy drzwiach zamkniętych, a wejść do sądu pilnowały posterunki policyjne. Rozprawie przewodniczył wiceprezes sądu okręgowego Halski Jak wiadomo, Plitt został niedawno skazany na karę śmierci za zdradę stanu. Na skutek odwołania się do Prezydenta Rzeczypospolitej, karę śmierci zamieniono na 10 lat więzienia. Już po skazaniu, kiedy przebywał w więzieniu, usiłował Plitt 20 bm dopuścić się ponownie zbrodni zdrady stanu, za co właśnie odpowiadał przed sądem. Po całodziennym rozprawie sąd wydał wyrok, skazujący Plit-

ta na karę śmierci przez powieszenie. Obrońca oskarżonego odwołał się do Prezydenta Rzeczypospolitej, który tym razem z prawa łaski nie skorzystał. Wyrok został wykonany dzisiaj o godz. 9 rano.

Przypominamy, że prasa pomorska podniosła ciężki zarzut, iż Plitt był czołowym działaczem Związku Strzeleckiego. Zarząd pomorskiego Związku Strzeleckiego zaprzeczył temu stanowczo i zapowiedział wytoczenie procesu prywatno-karnego „Słowo Pomorskie”. „Słowo Pomorskie” odpowiedziało, że na proces czeka ze spokojem, że swój zarzut podtrzymuje i ma szczegółowy materiał dowodowy. Do tej pory „Słowo Pomorskie” nie otrzymało żadnej skargi Związku Strzeleckiego.

O gimnazjum polskie w Bytomiu

W obawie, aby otwarcie gimnazjum nie wpłynęło na wynik wyborów uczelnia polska będzie czynna dopiero od 8 b. m.

Katowice, 28. 10. (Tel. wł.) U prez. Calondera byli przedstawiciele Polskiego Tow. Szkolnego w Niemczech, którym p. Calonder oświadczył, że koncesja na prowadzenie gimnazjum polskiego w Bytomiu będzie w tych dniach udzielona. Otwarcie gimnazjum ma nastąpić 8 listopada.

Katowice, 28. 10. (PAT.) Donoszą z Opola:

Odrożenie przez władze niemieckie udzielenia koncesji na otwarcie gimnazjum polskiego w Bytomiu spowodowa-

wane jest obawą przed wzrostem głosów polskich przy nadchodzących wyborach do parlamentu niemieckiego w dniu 6 listopada. Otwarcie bowiem pierwszego gimnazjum polskiego w Niemczech dodałoby przy wyborach niewątpliwie otuchy gnębionej systematycznie ludności polskiej.

Przewodniczący komisji mieszanej p. Calonder przychylił się również do stanowiska Niemiec, aby gimnazjum polskie otwarto dopiero dn. 8 listopada.

Interpelacje we francuskiej izbie deputowanych

Herriot oświadczył, że nie może obecnie udzielić informacji w sprawie długów — Rozbrojenie i polityka rolna

Paryż, 28. 10. (PAT.) Wobec nacisku niektórych interpelantów, domagających się wyjaśnień w sprawach polityki zagranicznej, Herriot oznajmił na posiedzeniu izby deputowanych, że w interesie narodowym rząd nie może obecnie poruszać kwestji długów. Natomiast w sprawie rozbrojenia, to z chwilą po powzięciu decyzji przez Radę Obrony Narodowej gotów jest odpowiednio poinformować izbę.

Interpelacje na temat rozbrojenia

będą omawiane na początku popołudniowego posiedzenia.

Następnie toczyła się dyskusja nad interpelacjami dotyczącymi polityki rolnej rządu. Poddawano krytyce obniżenie cen zboża, a nawet wystąpiono z propozycją utworzenia narodowego urzędu zbożowego. Poza tem czyniono zarzuty ministrowi handlu, że mówił o niebezpieczeństwie protekcjonizmu, oraz protestowano przeciw teorii wolnego handlu, wówczas, gdy inne kraje tworzą barjery celne.

Duże zainteresowanie wyborami w Ameryce

Zmiany wśród kierowników polityką zagraniczną w razie wyboru Roosevelta

Paryż, 28. 10. (Tel. wł.) Zbliżające się wybory prezydenta Stanów Zjednoczonych budzą w kołach politycznych coraz większe zainteresowanie.

Wielkie dzienniki paryskie delegowały na okres wyborczy swych specjalnych korespondentów do Stanów Zjednoczonych, którzy już teraz przesyłają obszernie sprawozdania.

Specjalny wysłannik „Matina” zastanawia się nad konsekwencjami w polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych w razie wyboru Roosevelta na prezydenta.

Miejsce sekretarza stanu Stimsona zająłby prawdopodobnie wówczas Owen Young, a w razie jego odmowy stanowisko to zająłby albo Newton Baker były minister wojny za czasów Wilsona lub też Norman Davis obecny delegat Ameryki na konferencję rozbrojeniową. Ambasadorem amerykańskim w Paryżu zostałby najprawdopodobniej ostatni ambasador U. S. A. przed przystąpieniem Stanów do wojny — w Berlinie John Gerard. Niewątpliwie i pułkownik House powróciłby wówczas do czynnego życia politycznego.

Zajścia na uniwersytecie

Dzisiaj młodzież akademicka na znak protestu przeciw wyższym opłatom akademickim wstrzymała się od udziału w wykładach i ćwiczeniach. Wszystkie wejścia do zakładów uniwersyteckich obsadzone były przez delegatów strajkującej młodzieży.

O godz. 10 rano grupie „sanacyjnego” Legionu Młodych udało się przejściowo dostać do gmachu Collegium Minus. W ciągu 10 minut grupa ta została przez studentów usunięta z gmachu, poczem wejścia do Coll. Minus odrutowano.

Wówczas grupa „sanacyjna” usiłowała dostać się do budynku Collegium Medicum przy ul. Fredry. Usiłowania te nie odniosły skutku. W budynku studenci urządzili demonstrację przeciw prof. Kurkiewiczowi, którego nie dopuszczono do wygłoszenia wykładu.

Przed gmachem Collegium Minus gromadzą się tłumy studentów, wznoszących okrzyki na rzecz autonomji uniwersyteckiej i przeciw wyższym opłatom. W pobliżu są skupione liczne oddziały policji pieszej i konnej.

Nowe dekryty

Warszawa, 28. 10. (Tel. wł.) — Dziś ukazał się nowy Dziennik Ustaw, zawierający 4 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej a mianowicie: zmienia-

jące przepisy kodeksu postępowania cywilnego, prawo osobowe w postępowaniu egzekucyjnym, przepisy wprowadzające prawo o postępowaniu egzekucyjnym, przepisy wprowadzające prawo o postępowaniu egzekucyj-

nem i przepisy o kosztach sądowych. Zwraca uwagę, że nie ogłoszono dekretu o godzinach handlu. Mówią, że dekret ten nie będzie już ogłoszony i że projekt ustawy o godzinach handlu wniesiony zostanie do Sejmu. (w)

Skazanie komunistów

Łódź, 28. 10. (Tel. wł.) W sądzie okręgowym toczyła się rozprawa przeciwko 9 komunistom występującym w związkach robotników i robotnic fabryk przemysłu włókienniczego.

Na rozprawie ujawniono, że na zgromadzeniach tej organizacji przyjeżdżał delegat z Moskwy i przywoził instrukcje. Sąd skazał 6 oskarżonych na kary do 5 lat, a 3 na kary do 3 lat ciężkiego więzienia.

Niezwykły zbieg okoliczności

Warszawa, 28. 10. (PAT.) Niejaki Stanisław C., przebywający w więzieniu, wygrał na loterii 10 000 zł. Zwrócił się on do naczelnika więzienia z prośbą o pozwolenie na podjęcie wygranej, a po otrzymaniu zezwolenia i podjęciu gotówki wypłacił honorarium adwokatowi, dzisiaj bowiem staje on przed sądem okr. gdzie będzie odpowiadał ciekawym zbiegiem okoliczności za fałszowanie biletów loteryjnych.

Przepowiednia pogody na sobotę: Nieznaczna poprawa pogody Zachmurzenie i przelotne deszcze, nieco chłodniej.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.904 zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.92 zł.

Kurs marki niem. i guld gd. Bank Polski oddział w Poznaniu naliczył dziś za 100 mk niem. w dewizach 211.50 zł., gotówką 210.00 zł., za 100 guld gd w dewizach 173.51 do 173.77 zł., gotówką 173.17 zł.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 28. 10. 1932 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznania, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy w obliczeniu ćwierć litrowego gęstościomierza: 1) żyta poznańskiego 70.6 kg (120.1 ft w hol.), 2) żyta pomorskiego 69.35 kg (118.2 ft w hol.), 3) pszenicy poznańskiej 72.95 kg (124 ft w hol.), 4) owsa poznańskiego i pomorskiego 43.55 kg (74.1 ft w hol.).

Ceny transakcyjne

Zyto 15 tonn par. Poznań 14,80

Ceny orientacyjne

Zyto	14,40 — 14,60
Usposobienie słabe	22,50 — 23,50
Pszenica	16,00 — 17,50
Usposobienie słabe	14,00 — 14,75
Jęczmień browarowy	13,50 — 14,00
Usposobienie słabe	13,75 — 14,00
Owies	22,50 — 23,50
Usposobienie słabe	35,50 — 37,50
Usposobienie spokojne	8,75 — 9,00
Otręby żytnie	9,00 — 10,00
Otręby pszenne (grube)	10,00 — 11,00
Rzepak	37,00 — 38,00
Rzeżak	35,00 — 40,00
Gorzyczka	39,00 — 45,00
Groch Victoria	21,00 — 24,00
Groch Folgera	33,00 — 36,00
Koniczyna czerwona	120,00 — 140,00
Koniczyna biała	120,00 — 160,00
Ziemniaki jadalne	2,20 — 2,50
Ziemniaki fabryczne	0,00 — 0,12 1/2
Mak niebieski	90,00 — 100,00

Ogólne usposobienie słabe.
Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 220 tonn, pszenicy 225 tonn jęczmienia 55 tonn, owsa 25 tonn, płatków ziemn. 125 tonn.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, dnia 28. 10. 1932.

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowań Cen

Spędzono: wołów 2, buhajów 12, krów 21, świń 1245, prosiąt 142, cieląt 150, owiec 2. Razem 1574 zwierząt.

Wielkopolska Izba Rolnicza podaje ceny na świnię bekonową według notowań Bekonu polskiego w Anglii z uwzględnieniem kosztów przerobu, transportu i sprzedaży z przeliczeniem na złote polskie I kl. 66—70, II kl. 62—66.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNĄ

Poznań, 28. 10. 1932 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna. Z pożyczek państwo-

Pr 4 790-62 395

wych poszukiwano 5% pożyczki konwersyjnej 40% P. 40.— oraz 4% Poż. inwest. po 450. Poza-tem poszukiwano 3% pożyczki bud. po 38.— jednakże bez oddawców. Z pożyczek komunalnych obracano 8% obl. m. Poznania z r. 1927 po 92.— w transakcjach. W papierach lokacyjnych P. Z. K. doszło do notowania jedynie w listach deklaracyjnych, mianowicie ofiarowano w dalszym ciągu 8% listy dol. stare, które się ponownie obniżyły notując 52½—51.— w transakcjach, zaś 8% listy dol. amort. notowały — jak poprzednio — 54.— Poza-tem ofiarowano 6% listy żytnie po 11¼, natomiast poszukiwano 4% listy zast. konwert. po 31.— bez notowania.

Akcje bankowe wzgl. przemysłowe bez obrotu i notowania.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej Papierów procentowe:

(Kurs w procentach nominału)

5% Pożyczka konwersyjna 40% P.
8% oblig. m. Poznania z 1927 r. 92—% +,
8% dolarowe listy Pozn. Ziem. Kredyt.
52½—51—% +
8% listy dolarowe w złocie amort. P. Z. K.
54.—% +

(Kurs w złotych)

4% Prem. Poż. Inwestycyjna 94½% P.
Tendencja spokojna.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 28. 10. 1932 r.

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Belgia	124,10	124,41	123,79
Gdańsk	173,85	174,28	173,42
Holandja	358,80	359,70	357,90
Londyn	29,30	29,45	29,15
Nowy Jork	8,915	8,935	8,895
Nowy Jork	8,919	8,939	8,899
kabel	35,03	35,12	34,95
Paryz	26,39	26,45	26,33
Praga	154,00	151,77	153,23
Sztokholm	17,05	17,53	17,67
S. - ałcarja	211,80		
Berlin			

Tendencja niejednolita.

Papiery wartościowe i obligacje:

3% pożyczki bud. 38,60 — 38,00
4% pożyczki inw. 96,00 — 96,25
4% pożyczki inw. szt. ser. 103,75
5% pożyczki kolejowa 32,00
4% pożyczki dolarowa 50,80 — 50,25
6% pożyczki dol. 55,50
7% pożyczki stabil. 55,75 — 54,95

Tendencja niejednolita.

Akcje w złotych:

Bank Polski 87,75 — 85,00
Chodorów 81,00
Sole Potasowe 75,00
Starachowice 8,25

Tendencja cokolwiek słabsza

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, 28. 10. 1932 r.

Pszenica marchijska 189,00 — 191,00
Tendencja stała.
Zyto march. 152,00 — 154,00
Tendencja mocniejsza.
Jęczmień browarowy 170,00 — 180,00
Tendencja stała.
Jęczmień pastewny i przemysłowy 162,00 — 169,00
Tendencja stała.
Owies march. 130,00 — 135,00
Tendencja mocniejsza.
Mąka pszenna 25,50 — 27,00
Tendencja stała.
Mąka żytnia 19,25 — 20,75
Tendencja stała.
Otręby pszenne 9,00 — 9,40
Tendencja spokojna.
Otręby żytnie 8,25 — 8,60
Tendencja spokojna.
Groch Victoria 22,00 — 26,00
Groch drobn. jadalny 20,00 — 23,00
Groch pastewny 14,00 — 16,00
Kuchy liane 10,10
Kuchy z orzecha ziemnego 10,80
Kuchy mielone (mączka) 11,20
Wytłoki suche 9,20 — 9,50
Śróty Soja ekstrahowany 46% loco Hamburg 10,00
Śróty Soja ekstrahowany 46% loco Szczecin 10,80

Ogólna tendencja mocniejsza.

Giełdy zbożowo-towarowe

Warszawa, 27. 10. Zyto I stand. 16.75 do 17, II stand. 16.50 — 16.75, pszenica jednolita 27 — 27.50, zbierana 26 — 26.50, pszenica czerwona jara szklista 28 — 28.50, owies jednolity 17.25 — 17.75, zbierany 16.50 do 17, jęczmień na kaszę 16 — 16.50, browarniany 17 — 18, groch polny z workiem 24 — 26, groch Wiktorja z workiem 26 do 29, Usposobienie spokojne.

Austria w ogniu... wojny religijnej

Wiedeń, w październiku. Austria stała się ostatnio widowiskiem sui generis... wojny religijnej odpowiednio zmodernizowanej i przystosowanej do naszych czasów. Wojna ta powstała na tle walki wypowiedzianej przez elementy nacjonalistyczno-niemieckie rządowi Dollfussa. Zastrzeżona ona została zwłaszcza w ostatnich dniach po opracowaniu przez ministerstwo finansów wielkiego programu oszczędnościowego, który przewiduje m. in. likwidację ewangelicko-teologicznego fakultetu na uniwersytecie wiedeńskim. Pod adresem rządu austriackiego padły najbardziej groźne oskarżenia ze strony obozu narodowo-niemieckiego, który zarzuca kanclerzowi Dollfussowi, iż dla osobistych korzyści oraz interesów jednostek i popierających go partij sprzedał interesy niemieckie.

Wydział teologiczny uniwersytetu wiedeńskiego był dotychczas jedną tego rodzaju placówką dla Niemców z Europy wschodniej i południowej. Niemcy-ewangelicy z Polski, Rumunii, Jugosławii, Węgier i Czechosłowacji przybywali b. licznie i tu właściwie koncentrowała się przez pewien czas niemiecka propaganda polityczna. Było to o tyle wygodne, że pobyt licznej rzeszy studentów w Niemczech był w okresie trudności walutowo-gospodarczych dla studiujących niemożliwy, a dla samych Niemców niewygodny. Tutaj natomiast zupełnie spokojnie i bez żadnych podejrzeń mogła się rozwijać placówka propagandy politycznej. Dlatego też Niemcy austriaccy, inspirowani z zewnątrz, z taką zaciekleścią występują przeciwko likwidacji wydziału teologicznego uniwersytetu w Wiedniu, oskarżając rząd austriacki o celową likwidację tego ośrodka, skupiającego protestancką elitę umysłową całego szeregu krajów europejskich. W walce tej wskazuje się na rzekomo gospodarcze pokrzywdzenie Wiednia, jakie nastąpiłoby po likwidacji tego wydziału.

W akcji przeciwko rządowi kanclerza Dollfussa sięgnięto nawet do argumentów, powołujących się na prawa religijne... b. monarchii austriackiej. Tak więc zniesienie ewangelickiego wydziału teologicznego miało być sprzeczne z t. zw. patentem protestanckim z r. 1861, na mocy którego cesarz nadał ewangelikom austriackim całkowite równouprawnienie pod względem religijnym.

Posługujący się temi argumentami zapominają jednak, że patent ten był martwą literą prawa przez dzie-

siatkę lat, gdyż dopiero w r. 1922 rząd kanclerza ks. Seipla przyznał absolutom tego wydziału wszystkie prawa państwowe, przysługujące słuchaczom innych wyższych uczelni. Oczywiście, w tej walce, posiadającej tło religijne, a obfitującej w zakulisowe momenty polityczne, używa się wszelkich argumentów. Tak więc w akcji skierowanej przeciwko rządowi austriackiemu na całym szeregu zebrań politycznych, organizowanych przez związki niemieckie, wskazywano, iż projekty oszczędnościowe rządu nie wytrzymują żadnej krytyki. Budżet wydziału teologicznego wynosi zaś ledwie 115.000 szylingów rocznie i oszczędności uzyskane z tego tytułu nie pozostają w żadnym stosunku do strat, na jakie narażony zostanie prestige niemiecki na wschodzie i południu Europy.

Na podkreślenie zasługuje m. in. fakt, że obecny wydział teologiczny uniwersytetu wiedeńskiego powstał właściwie na terytorjum, należącym obecnie do państwa polskiego. Wydział ten bowiem rozwinął się ze słynnej szkoły religijnej w Cieszynie w r. 1810, która przeniesiona została po kilku latach do Bielska. Dopiero w r. 1821 wydział ten uroczystie utworzono przy uniwersytecie wiedeńskim, a przed 11 laty z niezwykłą pompą obchodzono w Wiedniu i... Berlinie studencie jego istnienia. W latach powojennych placówka ta uważana była za pozostałość, reprezentującą ideę starej monarchii austriackiej.

Tak więc zarządzenia oszczędnościowe mają jednocześnie zupełnie wyraźnie zarysowane tło polityczne i temu przypisywać należy fakt, iż wojna religijna, jaka ostatnio wybuchła w Austrii, prowadzona jest przy użyciu wszelkich możliwych środków, mających uczynić kanclerza Dollfussa jak najbardziej niepopularną osobistością. Najwidoczniej pod wpływem tej zażartej i bezwzględnie tożsamej walki rząd austriacki w ostatnich dniach okazał chęć wycofania się z niewygodnej sytuacji. Wyrazem tego był szereg konferencji, odbytych przez prezydenta związku wyższych uczelni w Austrii prof. dra Gleispacha z ministrem oświaty Rintelenem. Na konferencjach tych minister miał oświadczyć, że porozumiał się z kanclerzem i przedstawicielami szeregu resortów w sprawie nielikwidowania wydziału teologicznego. Przeciwnicy rządu uważają jednak zapewnienie to li tylko za manewr i zapowiadają dalsze prowadzenie wojny religijnej. K. M.

Na dworze rumuńskim

Prasa zagraniczna przepelniona jest różnemi wiadomościami z dworu rumuńskiego. Przyczyną tych pogłosek jest wzmożona działalność księżnej Heleny, rozwiedzionej małżonki króla Karola II, a matki następcy tronu, ks. Michała.

Powód do zainteresowania sprawami rodzinnymi dworu rumuńskiego dała niedawna podróż ks. Michała do Londynu, gdzie przebywała jego matka. Ks. Michał udał się tam za zgodą swego ojca, lecz ten nagle skrócił jego pobyt u księżnej Heleny i nakazał mu powrócić natychmiast do kraju. Podobno przyczyną tego zarządzenia była wiadomość otrzymana w Bukareszcie, że ks. Michał dowiedział się w czasie swej podróży po Europie o stosunku, jaki łączył króla Karola II z panią Lupescu, co, jak wiadomo, stało się przyczyną rozwodu oraz pierwotnego odsunięcia Karola II od tronu. Król podejrzewał, że to ks. Helena postarała się o uświadomienie syna o tych sprawach, i nakazał przerwać pobyt jego u matki.

Ks. Helena odczuła to zarządzenie bardzo dotkliwie. Nie powstrzymała się nawet od udzielenia wywiadu prasie, której oświadczyła, że już dłużej takich stosunków znosić nie może, że poniosła dość ofiar, usuwając się z Rumunii, lecz nikt nie może odbierać jej praw matki i zakazywać możliwości widywania się z synem.

Prasa francuska z sympatją przyjęła oświadczenie królowej. Również nie bez znaczenia był fakt, że królowa para angielska zaprosiła księżną Helenę i jej syna na obiad w przededniu wyjazdu ks. Michała z Londynu.

Rumuński następca tronu wrócił do Bukaresztu, gdy nagle za nim przybyła tam obecnie jego matka. O podróży ks. Heleny krąży różne wersje. Jedni twierdzą, że przekroczyła ona granicę rumuńską, strzeżoną przez agentów angiel-

skiej policji śledczej, inni dowodzą, że policja rumuńska otrzymała nakaz niepuszczania jej do kraju, lecz że ten nakaz wydany był zapóźno. Są tacy, którzy łączą podróż ks. Heleny z planami zamachu stanu, co nie przeszkodziło, że jednocześnie pojawiły się wiadomości o bliskim pogodzeniu się króla z ks. Heleną i o spodziewanej uroczystej ich koronacji.

Zdaje się, że wszystkie te wersje są przesadzone. Księżna Helena przybyła głównie na uroczystość urodzin swego syna. Ks. Michał, który obecnie liczy 11 lat, spędził swe urodziny w ten sposób, że w południe był na śniadaniu u matki, a wieczorem na galowym obiedzie, wydanym na jego cześć przez króla.

Ks. Helena przyjęła oficjalnie premiera Maniu i ministra spraw zagranicznych Titulescu. Podobno starania jej zmierzają w tym kierunku, by otrzymać pozwolenie na przebywanie w Rumunii przez sześć miesięcy rocznie i na możliwość widywania się wówczas z synem bez żadnych ograniczeń. Księżna domaga się pozatem prawa zabrania co roku syna na jednomiesięczne wakacje zagranicę. Wreszcie zadania jej dotyczą ustalenia listy cywilnej oraz przyznania jej w Bukareszcie apartamentów, które byłyby do jej dyspozycji bez względu na to, czy przebywać będzie w Rumunii.

W rumuńskich kołach oficjalnych zapewniają, że niema mowy o spotkaniu się króla Karola II z księżną Heleną.

O godność stanu dziennikarskiego

„Dziennik Pozn.” zamieścił dnia 23 października roku 1931 artykuł p. redaktora Józefa Winiewicza, podpisany inicjałami J. W., a zawierający brutalną w treści i formie napastę osobistą na sen. Seydę, naczelnego redaktora „Kurjera Pozn.”, z powodu jego wystąpienia na zebraniu w pałacu Prymasowskim w sprawie Komitetu Wojewódzkiego dla Spraw Bezrobocia. Na to zareagował „Kurjer Pozn.” krótką, ale ostrą odprową pod adresem autora artykułu J. W.

Z powodu tej notatki red. Winiewicz wytoczył przeciwko „Kurjerowi Pozn.” sprawę wobec zarządu Syndykatu Dziennikarzy Wielkopolskich. Zarząd tej organizacji — przypominamy — orzekł po zbadaniu sprawy dnia 9 listopada r. 1931, co następuje:

Zważywszy,

1) że każdemu obywatelowi, a tembardziej wybitnemu politykowi i działaczowi publicznemu przysługuje bezsporne prawo wypowiedzania swoich chociażby najbardziej od innych odrębnych poglądów,

2) że p. senator redaktor dr. Marjan Seyda w zajętem przez siebie stanowisku w sprawie podzawoływania organizacyjnych i składu osobowego Komitetu Wojewódzkiego dla niesienia pomocy bezrobotnym na zebraniu w pałacu arcybiskupim ani treścią ani formą swego przemówienia nie przekroczył przestrzeganych w świecie kulturalnym granic dyskusji,

Zarząd Syndykatu Dziennikarzy Wielkopolskich musi uznać zamieszczoną w „Kurjerze Poznańskim” notatkę w odpowiedzi na brutalny w tonie i treści atak osobisty „Dziennika Poznańskiego” na sen. Seydę, naczelnego redaktora „Kurjera Poznańskiego”, za akt moralnie uprawnionej i zupełnie zrozumiałej samoobrony.

Tęsamem Zarząd Syndykatu Dziennikarzy Wielkopolskich przechodzi nad wnioskiem p. kol. J. Winiewicza do porządku dziennego.

Przeciwko temu orzeczeniu red. Winiewicz zaapelował do walnego zebrania Syndykatu Dziennikarzy Wielkopolskich, które wybrało dnia 28 kwietnia rb. komisję specjalną w osobach redaktorów Gutschego, Kisielewskiego i Marwega dla wydania opinii w sprawie odwołania red. Winiewicza. Komisja wspomniana powzięła dnia 30 maja rb. następującą opinię:

Zważywszy, że sprawa, będąca treścią notatki „Kurjera Poznańskiego” i artykułu „Dziennika Poznańskiego”, została merytorycznie rozstrzygnięta przez sądy państwowe w I i II instancji, Komisja stwierdza, że uważa się za kompetentną do opinjowania wyłącznie tylko w sprawie formalnej, i to w zakresie działania organizacji zawodowo-dziennikarskiej. Na podstawie posiadanej materiału dowodowego Komisja doszła do przekonania, że uchwała zarządu Syndykatu Dziennikarzy z dnia 9. 11. 1931 r. powzięta została w sposób prawidłowy.

Komisja stanowczo potępia używanie przez członków Syndykatu Dziennikarzy Wlkp. w polemice prasowej słów i zwrotów, mających cechę zniewagi osobistej lub mogących za nie uchodzić.

Przedkładając powyższą opinię, Komisja proponuje, aby walne zebranie równocześnie zaapelowało do wszystkich członków Syndykatu, aby w wy-

Epokowy Wynalazek za 3.-zł

Pr 6282-42-97

nie nigdy niezawodzący przyrząd do ostrzenia nożyków do golenia

„PONG”

Nie może zepsuć się nigdy, za doskonałość przyrządu gwarantujemy.

KRYZYS niech nikogo nie wstrzymało od zakupu artykułów kosmetycznych i drogerijnych, bo ceny obniżymy do minimum.

Zasada nasza: duży obrót — mały zysk.

Foto Drogerja Br Machalla, Poznań, 27 Grudnia nr 2

naprzeciw Komendy Policji Skóra obłożona — pierwszorzędny towar.

Stronictwo Narodowe

Wydział Pracy i Opieki Społecznej

Zebranie odczytowe z referatem p. red. Romana Feglera na temat „Czy jest nadzieja poprawy sytuacji gospodarczej” odbędzie się w piątek, 28 bm o godz. 19 w sali Stronictwa Narodowego, przy ul. św. Marcina 65.

Q liczny udział proszę

ZARZĄD WYDZIAŁU.

TEATR WIELKI

Dyrektor artystyczny Z. Wojciechowski

W sobotę, dnia 29. 10. 1932 roku z okazji odsłonięcia Pomnika Wdzięczności

Wielka uroczysta Premjera

QUO VADIS?

Opera w 5 aktach z epilogiem J. Nouguesa.

Najwybitniejsze siły śp. ewacze — tłumy statystów — olbrzymie zespoły chórowe, wspaniała oprawa dekoracyjna projektu L. Dożyckiego. Reżyser K. Urbanowicz Kapelmistrz Bol. Tyllia.

Sobotnie gatowe przedstawienie zaszczytną Swą obecnością J. Em. Ks. Kard. dr. A. Hlonda oraz Najwyżsi Dostojnicy Kościoła z całej Polski Ks. Ks. Arcybiskupi i Biskupi Teodorowicz, Szlagowski, Łukomski, Radoński, Dymek, Laubitz i Adamski. dz 1 542

stąpieniach publicznych przestrzegali zasad godności stanu dziennikarskiego i solidarności koleżeńskiej.

(—) J. Kisielewski, (—) Jerzy Gutsch, (—) Jan Marweg.

Opinię powyższą zreferował red. Gutsch nadzwyczajnemu walnemu zebraniu Syndykatu w dniu 26 bm., które ją zatwierdziło jednomyślnie.

II. Akademicki Dzień Katolicki

Pod protektoratem J. Em. ks. Kardynała - Prymasa A. Hlonda i J. M. rektora prof. dr. St. Pawłowskiego odbędzie się w przeddzień święta Chrystusa Króla, w sobotę, 29 bm. o godz. 20 w sali 18 Collegium Minus U. P. uroczysta akademja. Referat n. t. „Pornografja i sposoby jej zwalczania” wygłosi prof. Klemens Jędrzejewski, a Komitet Organizacyjny przedstawi szczegółowy plan walki.

W święto Chrystusa Króla, w niedzielę, 30 bm. o godz. 10 odbędzie się uroczysta msza św. w kaplicy Nowego Domu Akademickiego. — Licznym udziałem w tych uroczystościach winniśmy okazać, że pogłębienie wewnętrznego życia religijnego jest troską i zadaniem nas wszystkich i że w budowie nowych wartości odrodzenie moralne jest postulatem najważniejszym.

Poznański Komitet Akademicki Bratnia Pomoc T. S. U. P., Bratnia Pomoc Stud. W. S. H., Poznańskie Koło Międzykorporacyjne, Młodzież Wszekpolska.

Ku czci

ś. p. Anieli Tułodzieckiej

Celem utrwalenia pamięci Anieli Tułodzieckiej, która ofiarą całego Swego życia dla Polski dała nam przykład pracy narodowej, niżej podpisane organizacje kobiece uchwalają: ufundowanie tablicy pamiątkowej w kościele św. Wojciecha;

przypominanie o Jej czynach obecnemu i przyszłemu pokoleniu za pomocą publikacji życiorysu, referatów wewnątrz organizacji, oraz przekazywania pamiątek po Zmarłej do muzeum zasłużonych.

Oddając część wielkiej Przodownicy Kobiet Wielkopolskich postanawiamy iść drogą Jej wskazań i w obrębie własnej organizacji apostołować Jej wielkie czyny dla Boga i Ojczyzny

„Warta”, „Czytelnia dla kobiet”, „Pomoc naukowa dla dziewcząt”, „Narodowa Organizacja Kobiet”, „Związek Kobiet Pracujących”, Katolicki Związek Polek”, „Sodalicia Pań pod wezw. Niepokalanego Poczęcia N. M. P.”, „Tow. św. Wincentego parafja św. Marcina”, „Związek Ziemianek”, „Dzielnicy Wydział Sokolicki”, „Pomoc dla Inteligencji”, „Kat. Tow. Ochrona Kobiet”, „Hufiec chorągwi żeńskiej harcerki” i „Młode Polki”.

Ofiary na powyższy cel przyjmuje administracja naszego pisma.

Zaprzeczenie

Warszawa, 28. 10. (PAT). Ministerjum skarbu podaje do wiadomości za pośrednictwem jednej z agencji prasowych, że pogłoski, podane przez niektóre pisma stołeczne o rzekomo zamierzonej obniżce pensji urzędniczych, są z gruntu fałszywe. W ministerjum skarbu możliwość obniżenia pensji urzędniczych nie była, ani nie jest brana pod uwagę.

Piękną i świeżą cerę oraz białe,
delikatne ręce uzyska się przez stałe używanie.

KREMU NIVEA

Ciła pokryta odzieżą staje się z czasem coraz więcej wrażliwa i dlatego wymaga skóra taka tem dokładniejszej pielęgnacji Kremem Nivea. Także twarz i ręce uzyskują świeży i wypielęgnowany wygląd, jeśli się je regularnie codziennie wieczorem i przed każdym wyjściem na powietrze smarze Kremem Nivea i lekko wymasuje. Krem Nivea o zawartości Eucerytu, odżywia i wzmacnia skórę, uzupełnia jej ubytki tłuszczu i pobudza tkanki skórne do intensywniejszej działalności, tak, że cera w krótkim czasie staje się czystą, delikatną i młodzieńczo świeżą.

Krem Nivea po Zł. 0.40 do 2.60

PEBECO, Polskie Wytwory Beiersdorfa, Sp. Akc., Poznań 10

Pg 4 671-N 12.77

DZIAŁ GOSPODARCZY

U podstaw kryzysu zaufania

Tyle mówi się ostatnio o potrzebie powrotu zaufania, tyle prawi się o konieczności przywrócenia wiary w przyszłość, że warto zastanowić się nad tym problemem i zrekapitulować przyczyny, które znajdują się u podstaw „kryzysu zaufania”.

Od zarania niepodległości bardzo wiele zrobiliśmy wysiłków, aby w najszerszych warstwach podkopać zaufanie. Litanja naszych błędów i grzechów jest b. duża.

Hipoteka, która przed wojną była niewzruszoną twierdzą, została mocno zachwiana przez prawo Zolla. Zaufanie do pożyczek państwowych zostało na długie lata podważone przez waloryzację. Sparzeni na lokatach swych oszczędności, zaczęli ludzie stronić od lokat hipotecznych i zakupu papierów państwowych, stanowiących na całym świecie najracjonalniejszy sposób opłacania kapitałów i będących źródłem kredytu długoterminowego.

Wobec zastąpienia kredytu hipotecznego, państwo wzięło na siebie rolę wielkiego budowniczego. Wybudowano tyle a tyle kompleksów budynków urzędniczych itp., poza tem zaś różne uprzywilejowane spółdzielnie i osoby otrzymały promisy na pożyczki budowlane. Promisy honorowano tak długo, jak długo starczyło rezerw w skarbie państwa. Gdy ich zabrakło, promisy stały się „świśtkiem papieru”, a ich posiadacze zostali na lodzie, zadłużeni po uszy w bankach prywatnych. I to również było źródłem niepewności, okazało się bowiem, że promesa posiada wartość relatywną.

To samo rzeć można o akcjach, których zakup w pewnym czasie był b. „modny”. Ludzie nie mający pojęcia o giełdzie i bilansach lekkomyślnie powieriali swe pieniądze mniej lub więcej

fantastycznym spółkom akcyjnym, zerującym na naiwności ludzkiej. Gdy wreszcie minął okres stabilizacji, przyszedł kryzys, który zdusił kurs nawet najsolidniejszych akcji do nieprawdopodobnie niskiego poziomu.

Zawiedzeni na pożyczkach hipotecznych i państwowych oraz na akcjach ludzie zaczęli tezauryzować „twarde waluty”, szczególnie dolary. Ale pojawiły się pogłoski, że istnieje wielka ilość banknotów dolarowych fałszywych. Plotka zrobiła swoje: ludziska sprzedali dolary (naturalnie po kursach niższych!) i kupili funty sterlingi. A na funtach potracili 30 procent...

Trudno się dziwić, że kapitalista, będący podstawą potęgi gospodarczej każdego państwa, stracił głowę. Wszak w jakim tylko kierunku się udał, wszędzie dostał w skórę!

I mówić tutaj o rychłym powrocie zaufania, skoro świat cały nie uporał się jeszcze z głównymi problemami, stanowiącymi o bezpieczeństwie stosunków międzynarodowych: oparcie walut o podstawę złota, zrównoważenie budżetów, anulacja długów międzysojuszniczych, amortyzacja prywatnych zobowiązań międzynarodowych, uzdrowienie handlu światowego, przywrócenie swobody emigracji kapitałów i ludzi, zwiększenie ilości bezrobotnych... Mówimy tutaj o zagadnieniach gospodarczych, finansowych i społecznych, czekających na załatwienie. A co dopiero mówić o problematach politycznych, najtrudniejszych i najniebezpieczniejszych?

Odzyskanie zaufania odbywać się może tylko stopniowo drogą umacniania tych szanów życia gospodarczego, które nie są jeszcze ogarnięte falą niewiary. U nas takim szanem jest nasza waluta — złoty.

O polityce zbożowej

Wczoraj wygłosił w Związku Ekonomistów dyr. Związku Eksporterów Zboża, p. Domański nader interesujący referat, w którym omówił prowadzoną przez różne państwa politykę zbożową. Mimo istniejącej znacznej nadprodukcji zboża wszystkie niemal państwa usiłują podtrzymać swoją własną produkcję na niezmiernym poziomie. Państwa importujące drogą ochrony celnej, kontyngentowania przywozu, wprowadzania norm przemiatowych itp. innymi środkami wpływają na podniesienie się cen zboża krajowego pochodzenia i w ten sposób dochodzą do powiększenia własnej produkcji a nawet do uzyskiwania samostarczalności w tym zakresie, jak Francja i Niemcy. Państwa zaś eksportujące rozwinęły również cały system pomocy dla swego rolnictwa, popierając głównie eksport drogą preniij i innych zarządzeń i rezerwując rynek krajowy dla produkcji wewnętrznej. Prelegent omówił szczegółowo fazy polskiej polityki zbożowej, która przez pewien czas kroczyła po manowcach, by dzisiaj zmierzać do zapewnienia rolnictwu cen światowych za zboże plus premja eksportowa. Skutki prowadzonej u nas polityki zbożowej zilustrował prelegent szeregiem nader interesujących wykresów. Jedyną drogą wyjścia z obecnego kryzysu rolniczego widzi prelegent w znacznym obniżeniu kosztów produkcji, co da się osiągnąć przez uzdrowienie sytuacji kredytowej, obniżenie ciężarów podatkowych i społecznych oraz zniesienie zasady sztywności płac w rolnictwie.

Po niezmiernie interesującym referacie rozwinęła się obszerna dyskusja, w której zabierali głos pp. dr. F. Barciński, J. Jabikowski, M. Zakrzewski, dr. Chęłmickowski, C. Kreczy i L. Arkuszewski, którzy poruszyli szereg kwestyj, na które odpowiadał p. dyr. Domański. Obradom przewodniczył prezes Związku, p. Różycki.

KRONIKA GOSPODARCZA PODATKI I OPŁATY

(p) Ulgi dla płatników w rozbudowanej formie. W marcu rb. ukazało się rozporządzenie ministra skarbu, które przyznało rolnikom szereg ulg w spłacie zaległości podatkowych. Wspomniane rozporządzenie przyznało bonifikaty tym rolnikom, którzy do końca roku bieżącego spłaca całkowicie lub częściowo powstałe przed dn. 1 października 1931 r. zaległości w następujących państwowych podatkach: gruntowym, dochodowym majątkowym oraz spadkowym. Bonifikaty polegają na tem, że płatnikowi zostaje umorzona część zaległości podatkowej, na poczet której wpłacił pewną sumę. Wysokość tej bonifikaty w miesiącach październiku, listopadzie i grudniu rb. wynosi 50 proc. wpłaconej sumy. Obecnie min. skarbu zarządziło udzielenie wspomnianych bonifikat również i tym płatnikom, którzy zamiast uiszczenia wyszczególnionych wyżej zaległości podatkowych gotówką, przedstawili lub przedstawiają urzędowi skarbowemu w okresie trwania bonifikat, t. j. do końca grudnia rb., zaświadczenie instytucji państwowej, stwierdzające, iż przypadająca płatnikowi od tej instytucji, a płatna już w chwili wydania zaświadczenia należność za wykonane roboty lub dostawy zostanie przez odnośną instytucję przekazana urzędowi skarbowemu na pokrycie wspomnianych zaległości podatkowych. O wysokości przyznać się mającej bonifikaty decyduwać ma w takich wypadkach data przedstawienia urzędowi skarbowemu wymienionego wyżej zaświadczenia.

Z KRAJU

(k) Żydzi walczą o prawo handlowania w niedzielę. W uchwalonym przez radę ministrów projekcie noweli do rozporządzenia o godzinach handlu i godzinach otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych, m. in. umieszczony został przepis, w myśl którego w niedzielę i dni

Co zagraża drogerzystom

Członkowie Obwodu I. Związku Drogerzystów odbyli w Domu Kupiectwa Polskiego swe plenarne zebranie, któremu przewodniczył prezes p. Ks. Gadebusch.

Referat na temat „Kierownicy i wykonawcy” wygłosił p. A. Chocieszyński. W dyskusji przemawiali pp. Ks. Gadebusch, St. Janczewski, J. Czachowski i inni.

Pod komunikatami omawiano sprawę tępienia szeszurów środkiem Rato-pax w mieście Poznaniu w czasie od 3 do 5 listopada 1932, w tej sprawie zabierali głos pp. prezes A. Gólkowski, L. Kasproicz, St. Müller, B. Horeziak, W. Kaiser, A. Duber i St. Majerowicz.

W wolnych głosach podaje zarząd do wiadomości projekt nowej ustawy mającej upoważnić ministra Opieki Społecznej do wydawania przepisów normujących wyrób i obrót środków leczniczych. Projekt owej ustawy, który zawiera tylko 5 artykułów, jest jednak dla zawodu drogistowskiego tak niebezpieczny, że zagraża jego dalszemu rozwojowi. Min. Opieki Społecznej mocą tejże ustawy miałby prawo regulować i normować nie tylko wyrób i obrót surowic, szczenioków i produktów bakteriowych, używanych w praktyce lekarskiej, preparatów organoterapeutycznych, środków homeopatycznych, pochodnych arseno-benzolu ale i wszelkich specyfików farmaceutycznych, sztucznych wód mineralnych, wyjąłowych środków opatrunkowych dalej byłby minister Opieki Społecznej upoważniony bez porozumienia się z ministrem przemysłu i handlu względnie z zainteresowanymi kołami handlowymi do wydawania w drodze rozporządzeń przepisów normujących detaliczną sprzedaż trucizn i środków leczniczych, nadzór nad nimi oraz opłaty za ich badanie.

Artykuł 3 owego projektu zawiera surowe kary do 3 miesięcy aresztu i grzywny do 3 tysięcy złotych lub jedną z tych kar, o ile za czyn ten grozi kara surowsza. Środki lecznicze i trucizny wyrabiane lub rozpowszechniane wbrew rozporządzeniu ulegną znieszczeniu lub konfiskacie. Do orzekania powołane są powiatowe władze administracji ogólnej. Wszyscy mówcy w dyskusji jednomyślnie zaprotestowali przeciwko owemu projektowi i proszą Zarząd Główny Związku Drogerzystów Rzplitej Polskiej, aby w tej sprawie energicznie w Warszawie podjął starania.

Następnie omawiano jeszcze sprawy podatkowe, w których głos zabierali pp. St. Piątkowski, M. Piątkowski, K. Żmudzkiński, J. Dussberger, B. Horeziak, St. Janczewski, Hybsz, Otta i Śniegocki. (z)

święteczne od godz. 7 do 10 rano mogłyby być otwarte nie tylko mleczarnie i jatki z mięsem, sklepy z pieczywem oraz kwiatarnie, ale również wszystkie sklepy spożywcze, wykupujące świadectwo przemysłowe IV kategorii. Na odbytej w tej sprawie konferencji w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Warszawie, przepis powyższy został poddany szczegółowej analizie i dyskusji, przyczem przedstawiciele kupiectwa chrześcijańskiego, oraz drobnego kupiectwa żydowskiego stanęli na stanowisku, iż powinien być nadal utrzymany czas jednakowych godzin otwarcia wszelkich sklepów spożywczych bez względu na kategorię wykupowanego świadectwa przemysłowego, tembardziej, że prawo opłacania świadectwa IV kategorii przysługuje jedynie najmniejszym przedsiębiorstwom, zajmującym pomieszczenie, które ani swoim charakterem, ani wyglądem, nie przypomina pokoju, czyli, które nie są sklepami w ścisłym znaczeniu tego słowa, ale budkami, straganami itd. Odmienne stanowisko zajęł, wypowiadając się za utrzymaniem brzmienia projektu rządowego, przedstawiciel Centrali Związku Kupców, (organizacja kupiectwa żydowskiego). W związku z powyższym i opierając się na stanowisku, zajętem przez większość Izby prowincjonalnych, Związek Izb poczynił wobec p. prezesa rady ministrów oraz ministra przemysłu i handlu kroki, zmierzające do powstrzymania wydania omawianego rozporządzenia i udzielenia go samorządom gospodarczym do zaopiniowania.

Z ZAGRANICZNY

(z) Spółdzielczość włoska. Instytut Narodowy Włoski dla spółdzielczości gromadzi 6.695 spółdzielni i 4.367 towarzystw wzajemnej pomocy z 2 milionami członków zrępowanych w 11.062 organach, odgrywających znaczną rolę w życiu gospodarczym Włoch. Spółdzielni konsumpcyjnych liczą Włochy 3.240, spółdzielni pracy 1.306, spółdzielni przewozowych 244, spółdzielni rolniczych 399 pracujących na 115.000 hektarach ziemi ornej, spółdzielni budowlanych 696, spółdzielni asekuracyjnych dla hodowli bydła 218. W r. 1930 Włochy posiadały 7.882 organizacje spółdzielcze; w ciągu 2 lat ogólna ilość wzrosła o 3.180.

Zmiana stawek podatku obrotowego

od 1 stycznia 1933 r.

Z dniem 1 stycznia 1933 r. ulegną zgodnie z przepisem art. 7 ustawy o państwowym podatku przemysłowym zmianie niektóre stawki podatku obrotowego. Wobec wielu różnych informacyj, jakie się w tym względzie w ostatnim czasie ukazały, pragniemy Szanownych Czytelników zapoznać z dokładną treścią odnośnych przepisów.

Przedsiębiorstwa handlowe, trudniące się sprzedażą hurtową opłacają przy prowadzeniu prawidłowych ksiąg handlowych od 1 stycznia 1932 stawkę 0,5 proc.; stawka ta pozostanie w dalszym ciągu niezmienną. Zmienia się natomiast stawka podatkowa w odniesieniu do przedsiębiorstw handlowych nie trudniących się sprzedażą hurtową, czyli sprzedających towary wprost konsumentom. Stawka dla tych przedsiębiorstw będzie od 1 stycznia 1933 r. wynosiła, w wypadkach prowadzenia prawidłowych ksiąg uproszczonych ksiąg handlowych 0,75 proc., w wypadkach zaś nieprowadzenia tych ksiąg — 1 proc. — Z dniem 1 stycznia 1933 r. traci zatem dla wymiaru podatku obrotowego znaczenie dotychczasowy wykaz artykułów spożywczych pierwszej potrzeby.

Co do uproszczonej księgowości należy zauważyć, że mogą ją za wyjątkiem osób prawnych prowadzić: przedsiębiorstwa II, III i IV kategorii, trudniące się wszelkiego rodzaju handlem drobnym (sprzedaż wyłącznie konsumentom) oraz następujące przedsiębiorstwa III i IV kategorii: 1) skupu zawodowego, 2) roboty i dostawy, 3) biura prośb i porad prawnych, zatrud-

nijące najwyżej dwóch pracowników, biura pośrednictwa pracy, biura tłumaczeń i przepisywania na maszynie, 4) mniejsze zakłady gastronomiczne bez wyszynku trunków, 5) sale bilardowe, 6) zakłady dla sprzedaży napojów chłodzących, 7) hotele, pokoje umeblowane, zajazdy, gospody i domy noclegowe, 8) pensjonaty, pokoje umeblowane ze stołowaniem, 9) księgarnie, 10) zakłady lecznicze, 11) apteki, 12) zakłady kąpielowe, 13) przedsiębiorstwa teatralne, cyrki, ogródki i sale z zamkniętym lub otwartym scenami, 14) wrotniska i ślizgawki, 15) magły i maszyny do czesania wełny, 16) wydawnictwa utworów drukowanych; wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe kategorii V, VI, VII, VIII

Z dniem 1 stycznia 1933 r. ulegnie również obniżeniu do 1 proc. stawka dla obrotów osiągniętych przez pracownie rzemieślnicze, których właściciele posiadają karty rzemieślnicze.

Dla pozostałych przedsiębiorstw stawki pozostają niezmiennione.

F. U.

Z RYNKÓW NABIAŁU

Podczas ubiegłego tygodnia sprawozdawczego od 21. 10. — 27. 70. 32 na rynku krajowym ceny w dalszym ciągu spadły, osiągając przeważnie poziom zł. 3 za kg. masła I gatunku. Po przejściowej stabilizacji rynku nastąpiło dalsze osłabienie.

Rynki zagraniczne pozostały bez znacniejszych zmian. Berlin notuje w dalszym ciągu przy stałej tendencji: mk. 111 za 50 kg. franco stacja odbiorcza za I gat., mk. 101 za 50 kg. II gat., mk. 92 za 50 kg. II gatunek.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Otwarcie wystawy „Dobrej Książki”

Otwarcia dokonał dziś J. E. ks. biskup Dymek

Dziś o godz. 10 nastąpiło w dawniejszych lokalach Cukierni Ziemiańskiej przy ul. 27 Grudnia 17 uroczyste otwarcie „Wystawy dobrej książki”. Uroczystość zaszczycił swą obecnością ks. biskup Dymek a poza tem przybyli

licznie przedstawiciele władz, duchowieństwa, katolickich organizacji społecznych, prasy i t. d. Szczegółowe sprawozdanie z przebiegu otwarcia podamy, z powodu nawału materiału jutro. (z)

Bogata przeszłość „dziedzica z Trłagu”

Wykaz oszukańczych manipulacji Kirchera

Aresztowany przed kilku dniami w Poznaniu pod zarzutem oszustw Traugott Kirscher z Torunia, znajduje się obecnie w więzieniu sądowym. W śledztwie udowodniono Kirscherowi 7 oszustw.

Kirscher występował pod przybranymi nazwiskami jako ziemianin Walter Lorenz z Trłagu, urzędnik gospodarski Maks Benzel i urzędnik gospodarski Maks Greft. W firmie jubilerskiej Stephan przy ul. Półwiejskiej kupił on szereg rzeczy jubilerskich za 1160 zł., i zabrał wartościowe przedmioty na sumę przeszło 500 zł., obiecując zapłacić resztę później.

W firmie „Emka” przy ul. Wrocławskiej usiłował Kirscher wyłudzić sprzęt radiowy na sumę przeszło 1000 złotych. W składzie rowerów i motocykli p. Ottona Mixa, na ul. Kantaka 7, usiłował kupić rower.

Nietylko w Poznaniu ale i w innych miejscowościach na Pomorzu próbował Kirscher swoich manipulacji. W Chełmży w składzie p. Mueller

ra kupił parę szorów wartości 400 zł., zapowiedziawszy wyrównanie rachunku następnego dnia. Szory sprzedał w Poznaniu Ottonowi Stemmerowi przy ul. Pocztowej. W Starogardzie, w nieznanym dotychczas składzie, kupił Kirscher, przedstawiając się jako Maks Greft, parę szorów bez pieniędzy i sprzedał je w Poznaniu nieznanemu gospodarzowi.

Przed około 3 tygodniami w Starogardzie, w składzie rowerów p. Schulza, również za obietnicy, kupił rower za 350 zł. i sprzedał go w Poznaniu p. Wincentemu Golusowi (Grobla 18), który sprzedał rower znowu nieznanemu gospodarzowi.

W „Posener Tageblatt” dał ogłoszenie anonsując się jako udzielający pożyczek. Na ogłoszenie wpłynęło 14 ofert, które zajęła się policja.

Kirscher dopuszczał się w głównej mierze oszustw w składach niemieckich. Jest on już karany więzieniem sześciomiesięcznym za nielegalne przekroczenie granicy. (kl)

miast K. Urbanowicza), chór „Echo” pod batutą prof. Nowowiejskiego i J. Szponar.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * Z targu. Dnia 28 b. m. na placu Sapiieżyńskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 2,80—3,20 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 3,60—3,80 zł; 1 kg. twarogu 0,70—1,00 zł; za litr smietany 1,40—2,00 zł; mleka pełnego 22—26 gr; mendel jaj 1,65—1,80 zł.

Za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 1,70—1,80 zł; słoniny wędzonej 2,00—2,20 zł; wieprzowiny 1,40—2,00 zł; wołowiny 1,40 do 2,00 zł; cielęciny 1,40—1,80 zł; skopowiny 1,40—2,20 zł; koziny 1,00—1,20 zł; smalcu 2,40—2,60 zł.

Za drób i dziczyznę: kura 1,80—3,00 zł; para kurczak 2,40—3,60 zł; kaczka 2,00—4,00 zł; gęś 4,00—6,50 zł; para gołębi 1,00—1,10 zł; para kuropatów 3,00 zł. Za ryby: 1 kg. szczupaka 2,00—2,20 zł; okonia 1,20—1,40 zł; lina 2,20—2,40 zł; karasia 1,80—2,00 zł; sandacza 3,00—3,60 zł; suma 2,60—3,20 zł; miętusa 2,40—3,00 zł; leszcza 1,80 zł; 1 kilogram białych ryb 0,60—1,20 zł; 1 kg. karpia 2,10—2,40 zł. Za ryby śnięte płacono 60—70 gr mniej. Za mendel raków płacono 0,50—1,50 zł.

Za jarzyny: 1 kg. ziemniaków 6—8 gr; pecek marchewki 5—10 gr; kalarepy 10 gr; 1 kg. szpinaku 20 gr; szcawiu 10—20 gr. kapusty 20—40 gr; seleru 30 gr; 1 pecek pietruszki 10 gr; 1 kg. jarmużu 30—40 gr; 1 kg. cebuli 15 gr; za kalafior 5—50 gr; główkę sałaty 20—30 gr; 1 kg. bobu 30—50 gr; pecek rzodkiewek 10 groszy; 1 kg. fasoli żółtej 1,00—1,20 zł; zielonej 0,80—1,00 zł; pomidorów 40 do 50 groszy.

Za owoce: 1 kg. owoców suszonych 0,80 do 2,00 złotych; za 1 kilogram jabłek 0,40—1,20 zł; gruszek 0,60 do 1,20 złotych; 1 kg. borówek 1,60—2,00 zł; 1 kg. winogron 2,00—2,80 zł.

Za grzyby: 1 kg. grzybów suszonych 4,00—6,40 zł; kurków (lisiczek) 60—80 gr; borowików 1,80—2,40 zł; maślaków 30 gr; pieczarek 60 do 70 gr; rydzów 2,40—3,00 zł; podpienek 40—50 gr; pieczarek hodowanych 1,60 zł; zielonek 40 groszy; innych grzybów 50—80 gr.

Dowozy duże. Z powodu niepogody targ słabszy. (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

— * Samobójstwo młodej dziewczyny. W Kruszwicy popełniła samobójstwo, trując się gazem świetlnym, 19-letnia bufetowa kawiarni „Goplanka” Felicia Rzeszycka. Udała się ona wieczorem na spoczynek, a gdy rano nie zjawiła się i na pukanie nie otwierała, wyłamano drzwi Rzeszycka nie żyła już, a przywołany lekarz dr. Hofmański stwierdził zgon wskutek zadziwienia się gazem świetlnym. Przyczyny rozpaczliwego kroku narazie nie ustalono. (kl)

W razie przeziębienia, grypy, zapalenia gardła, migdałów, przy bólach nerwowych i lamaniu w kościach, należy dbać o codzienne, regularne wypróżnienie i w tym celu używać pół szklanki naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa”. Zadać w aptekach i drogerjach. ng 6049

KRONIKA POLICYJNA

— * Aresztowanie jaczki komunistycznej. W końcu miesiąca lipca r. b. władze śledcze ujawniły na terenie garnizonu poznańskiego agitację komunistyczną w wojsku. Agitatorami komunistycznymi byli, jak zwykle, Żydzi. W wyniku dochodzeń ujęto przed kilku tygodniami karana za agitację wywrotową studentkę uniwersytetu warszawskiego Pełę Frenkel, absolwentkę wspomnianego uniwersytetu Chaję Taubę Weintreuter, słuchacza Państwowej Szkoły Budowy Maszyn Tadeusza Becelę i robotnika Adama Weymanna, oraz 14 Żydów, odslużających służbę wojskową w pułkach garnizonu poznańskiego. Komuniści mieli do dyspozycji drukarnię domową w mieszkaniu Pełi Frenklówny, na której odbijali druki i ulotki komunistyczne. W sprawie tej prowadzi dalsze śledztwo żandarmerja wojskowa i władze policyjne. (kl)

— * Jeszcze tak zwani „blaszkarze”. Na drodze do Sołacza, pod wiaduktem kolejowym przy ul. Kościelnej, wystawali przez pewien czas dzień w dzień dwaj wydrwigrosze niejaki Stanisław Grzeskowiak i Franciszek Palacz, którzy nabierali naiwnych za pomocą gry hazardowej w tak zw. blaszki. W gronie ich ofiar znalazła się też niejaka Władysława Klak z Drogi Urbanowskiej, która przechodząc tamtędy, dała się namówić do gry i w krótkim czasie pozbyła się 11 zł. Zdenerwowana zabrała blaszkarzom ich blaszki i zaczęła się oddalać. Pobięgi za nią Palacz i wydarł jej torebkę z zawartością, usiłując zbiec. Na rozprawie sądowej oskarżeni przyznali się do uprawiania wspomnianej gry, za co zasądzono ich, Grzeskowiaka na 3 mies. i 500 zł grzywny, Palacza na 2 miesiące i 200 zł grzywny. Nadto Palaczowi za kradzież torebki podyktował sąd 6 miesięcy więzienia. (we)

— * Napad nożowy na ulicy. Późną nocą na ul. Dąbrowskiego powracającego z cyrku p. Nikodema Deutscha (ul. Patrona Wawrzyniaka 7) pokłuł nożem mieszkający w tym samym domu Walerjan Remlein. Poranionego Deutscha odstawiono do lokalu VII komisariatu, gdzie opatrzyło go Pogotowie Lekarskie (tel. 55-55). Po nałożeniu opatrunków i zaszyciu ran ofiarę brutalnej napaści przewieziono ono do domu. Remleina aresztowano. (kl)

Na Kujawach

czytają wszyscy

DZIENNIK KUJAWSKI

CENTRALNY ORGAN ZIEMI KUJAWSKIEJ

zg 16 177/8

KALENDARZYK

Piątek, 28 października 1932.
Słońce: wschód 6,41 — zachód 16,31 — długość dnia 9 godzin 50 min.
Księżyc: wschód 4,56 — zachód 15,39 — przed nowiem.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.:
Piątek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza wysoka plus 7 st. Cels. — Pochmurno. — Wiatr południowy. — Ciśnienie atmosferyczne 739 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa 12 st. C., najniższa 6 st. C.
Kal. rzk.: Szymon i Juda — jutro Narcyz B.
Kal. słow.: Władcybog — jutro Dalemił.

KRONIKA KOŚCIELNA

— * Sodalicja Marjańska Nauczycieli w Poznaniu. W niedzielę od 8—9 sposob-

ność do spowiedzi w kaplicy SS. Elżbietanki przy kościele parafji. na Jeźycach. Kościelna 4 O godz. 9 msza św. tamże. Po śniadaniu udadzą się wszyscy uczestnicy do kościoła OO. Jezuitów, ul. Dominikańska, by wziąć udział w pochodzie sodalicji marjańskich i odsłonięciu pomnika Wdzięczności Goście z sfer nauczycielskich mile widziani.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * Tow. Przemysłowe (Stary Przemysł). Zebranie miesięczne odbędzie się w piątek 28 bm. o godz. 20 w salce Zw. Tow. Kupieckich przy ul. Zwierzynieckiej 12. Na porządku obrad referat p. Ehrenberga „O Związkowej Kasie Rzemieślniczej” oraz o znaczeniu obniżenia dyskonta i stopy procentowej dla życia gospodarczego.

WYKŁADY

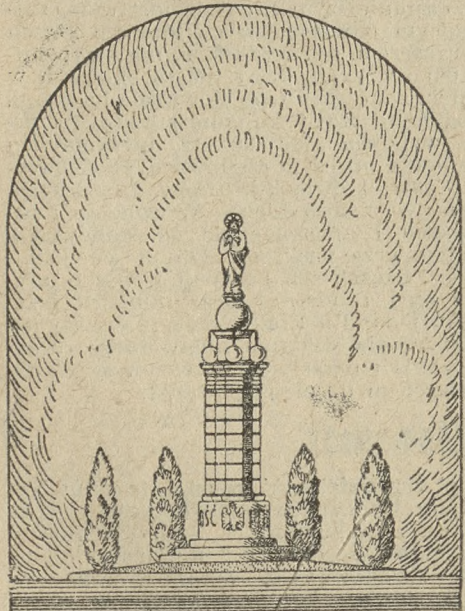
— * Wykład Karola Gustawa Felennisa n. t. „Sympatje polskie w literaturze szwedzkiej” (w języku francuskim) odbędzie się w sobotę 29 bm. w Collegium Minus, sala 18 o godz. 20. Po odczycie zebranie towarzyskie Stow. polsko - duńskiego w Bazarze.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * Zarząd Narodowej Organizacji Kobiet podaje do wiadomości, że biuro znajduje się obecnie przy ul. św. Marcina nr. 6a. Godziny urzędowania od 11—14.

— * Zarząd Komitetu Towarzystw Dzielnicy Jeżyckiej podaje do wiadomości, że uroczyste poświęcenie kamienia węgielnego pomnika dla poległych parafji jeżyckiej odbędzie się podczas uroczystej procesji w dniu 1 listopada r. h. na cmentarzu jeżyckim. Poświęcenia dokona ks. prob. Budaszewski. Podczas procesji odbędzie się kwesta na rzecz budowy pomnika. Zarząd uprasza o udział towarzyszy ze sztafardami w procesji i poświęceniu i zaprasza na tę uroczystość całe obywatelstwo Jeżyc.

— * Akademia czechosłowacka. Dziś o godz. 20 odbędzie się w Białej Sali Bazaru uroczysta akademja, urządzona przez Tow. Polsko - Czechosłowackie dla uczczenia narodowego święta czechosłowackiego. W akademji biorą udział: laureatka międzynarodowego konkursu śpiewaczego w Wiedniu p. Marja Pomorska, prof. A. B. Ciechański (po raz pierwszy w Poznaniu), prof. Łukasiewicz, artysta opery K. Czarnecki (za-

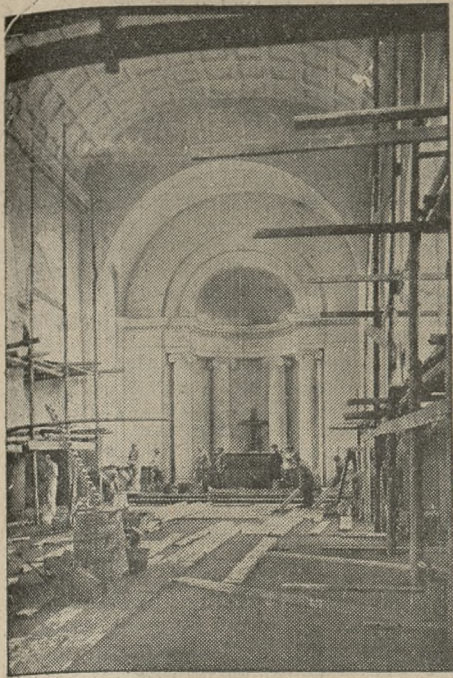
Staraniem Komitetu Towarzystw Dzielnicy Jeżyckiej powstanie na Jeźycach pomnik, ku czci poległych parafjan tej dzielnicy. W dniu Wszystkich Świętych podczas procesji na cmentarzu dokona ks. proboszcz Budaszewski poświęcenia kamienia węgielnego pomnika, którego projekt widzimy na ilustracji. (z)

aresztu i natychmiastowe odprowadzenie do celi. Następnie ogłoszono wyrok, skazujący Wiktora Mocka na rok więzienia, a Marjana na pół roku więzienia. Cała więc rodzina Mocków znalazła się w więzieniu, gdyż trzech bracia Mocków już odsiadują karę za inne przestępstwa.

Izba karna sądu okręgowego w Poznaniu rozpatrywała sprawę Władysława Kosickiego, oskarżonego o to, że pod przysięgą zapał się — na jednej z rozpraw sądowych — swego podpisu, złożon. na kwicie, w którym potwierdza, że pretensje jego w związku z remontem auta, są całkow. zaspokojone. Sprawa wobec tego oparła się o znawcę pism eksperta sądowego p. red. H. Grudzińskiego. Wydał on orzeczenie, stwierdzające z jednej strony znaczne różnice pomiędzy pismem oryginalnym oskarżonego, a inkryminowanym kwitem. Równocześnie rzeczoznawca podkreślił, iż różnica w podpisie na kwicie pochodzić może stąd, że oskarżony, podpisując, był w stanie nietrzeźwym, albo zgola w stanie obłąkania. Tego rodzaju stan pociąga za sobą zmianę w piśmie.

I oto, co się wykazało w czasie przewodu sądowego: Kosicki istotnie znajdował się od dawna już pod obserwacją psychiatry i ostatnio oddany został pod kuratelę, jako umysłowo-chory. Fakt ten w aktach nie był zaznaczony, nie wiedział też nic o tem sąd, ani znawca pism. Okazuje się, że sądowy znawca może bardzo skutecznie przyczynić się do wyjaśnienia spraw wątpliwych.

Celem ustalenia, czy u oskarżonego zachodzi zmniejszona odpowiedzialność, czy pełny obłąd — rozprawę odroczone. (z)

Wnętrze nowo powstałego kościoła na Winiarach.

Z Poznańskiego

— **Koźmin.** (Dzień misyjny.) Dnia 23 bm odbyło się w sali Domu Katolickiego zebranie Papieskiego Dzieła Rozkrzewiania Wiary. Zebranie zajął przemówieniem powitalnym ks. Krych. Na program składały się śpiew chóru kościelnego, deklamacja p. Olejnikówny i referat ks. Krycha.

— (Z karty żałobnej.) Dnia 22 bm odbył się pogrzeb właściciela hotelu śp. Władysława Grodzkiego. Kondukt za łobny prowadził ks. Krych. W pogrzebie wzięli udział członkowie rady miejskiej, wszystkie organizacje, w których zmarły był członkiem oraz liczne rzesze publiczności.

— (Z życia Tow.) Miesięczne zebranie Towarzystwa Przemysłowego odbyło się dnia 23 bm pod przewodnictwem p. W. Jarczyńskiego. Przez powstanie z miejsc uczono pamięć ostatnio zmarłych członków śp. Karola Dziurki i Władysława Grodzkiego. Referat wyłożył sekretarz p. Lewandowicz. Proponowano urządzić kurs księgowości w myśl obowiązującego kodeksu handlowego. Podano do wiadomości, że Urząd Skarbowy rozsyła z polecenia Kasy Chorych upomnienia o uiszczenie składek, pomimo, że najczęściej składki są już zapłacone. (s. a.)

— **Mogilno.** (Wieczornica misyjna.) Staraniem Dzieła Dzieciństwa Pana Jezusa odbyła się uroczysta wieczornica misyjna dla starszych w salce parafialnej. Wieczornice rozpoczął ks. prob. dr. Brodowski słowem wstępnym. Na program złożyły się deklamacje, śpiewy i referat ks. Obarskiego. Dzieci odegrały obrazek sceniczny p. t. „Mama i Staś”.

— (Ze Spółdzielni Inwalidzkiej.) Nadzwyczajne walne zebranie Inwalidzkiej Spółdzielni „Inwalida” Sp z o o w Mogilnie odbyło się w lokalu p. Klessy. Na porządku obrad była sprawa likwidacji Spółdzielni. Z powodu niedostatecznej ilości zebranych spraw nie zatwierdzono. Walne zebranie odłożono do dnia 6 listopada rb.

— (Pożar.) Z niewyjaśnionych dotąd przyczyn wybuchł pożar w zagrodzie rolnika p. Antoniego Ziętarey w Chabsku. Pastwą płomieni padła stodoła z tegorocznym zniwem oraz szopa. Straty dochodzą do 17 000 zł.

— (Złote gody.) W dniu 22 bm obchodzili złote gody pp. Stanisław i Franciszka Kraśni w Mogilnie. Jubilat w dniu tym wysłuchali uroczystej mszy św. (mm)

— **Murwana Goślina.** („Obrona Częstochowy”) W związku z tegorocznym Dniem Katolickim wystawia Teatr Narodowy z Poznania dramat historyczny p. t. „Obrona Częstochowy” w niedzielę 30 bm. Na sali p. Bajera. Nie wątpimy, że publiczność tak z miasta jak i okolicznych wiosek pospieszy tłumnie na to przedstawienie.

— **Nakło n. Notecią.** (Pożar) W środę wybuchł z przyczyny narazie nie-

Wstrząsające odkrycie policji w Żerkowie

Nieludzcy rodzice więzili przez kilka lat swego 7-letniego syna w klatce

Z Żerkowa donosi (żl): W ostatnich dniach policja tutejsza dokonała niezwykle wstrząsającego odkrycia.

W pobliskiej wiosce Komorzu mieszka od lat niejaki Andrzejczak z żoną, właściciel zasobnego gospodarstwa 25-morgowego. Już od dłuższego czasu wśród mieszkańców wsi opowiadano sobie na ucho różne straszne wieści o tem, jakoby Andrzejczakowie w nieludzki sposób obchodzili się ze swym dzieckiem. Wieści te dotarły wreszcie do policji, która też niezwłocznie wszczęła śledztwo, przeszukując całe domostwo Andrzejczaków. Pod szopą, w klatce na barłogu znaleziono 7-letniego chłopca, odzianego w krótką koszulę. Dziecko tak jest wy-

glądzone, że przypomina raczej szkielet ludzki, niż człowieka żywego.

Z nieludzkimi rodzicami spisano protokół. Tłumaczą się oni tem, że dziecko do 2 i pół lat życia było zdro-

we i normalne, a później zaczęło okazywać niezwykle objawy zdziczenia, stając się rzekomo groźne dla otoczenia.

Jak długo trzymano dziecko w strasznym więzieniu trudno stwierdzić bowiem gospodarstwo Andrzejczaków jest położone zdalek od wsi, na pustkowiu. Są poszlaki, że nieszczęśliwe dziecko cierpiało w ten sposób już od kilku lat.

Dwóch „strzelców” zatrzymało pociąg pod Mogilnem

Przechwycono ich na gorącym uczynku

Z Mogilna donosi (m. m.): W dniu 25 b. m. nad ranem zatrzyman został pociąg, zdążający z Poznania w stronę Inowrocławia. Pociąg zatrzymano przez zerwanie hamulców automatycznych pomiędzy wagonami.

Okazało się, że pociąg zatrzymało 2 członków mogileńskiego „Strzelca”, mianowicie Tadeusz Kuliberda i Ste-

fan Kaczmarek. Obydwaj zakradali się na jeden z wagonów i zerwali hamulec, co w rezultacie spowodowało zatrzymanie pociągu.

Sprawców aresztowano; niebawem zwolniono ich jednak...

Niewiadomo, czy ma się do czynienia z grubym wybrykiem, czy też chodziło w tym wypadku o kradzież węgla.

Zuchwałe włamanie w Ostrowie

Z Ostrowa donoszą: W nocy z dn. 25 na 26 b. m. dokonano zuchwałego włamania do mieszkania i biura właściciela fabryki mebli p. Józefa Chrzanowskiego przy ul. Wrocławskiej. Skradziono dużą i-

łość wexsli oraz wartościowych papierów. Z mieszkania natomiast zabrali złodzieje garderobę i inne cenne przedmioty, pozostawiając całe mieszkanie w wielkim nieładzie.

— **Ostrów.** (Wybory do sejmiku) Tutejszy Wydział Powiatowy na dzisiejszym posiedzeniu wyznaczył wybory do sejmiku na dzień 18 grudnia. Do komisji wyborczej wybrano pp. Jana Lipskiego, jako przewodniczącego i na członków Stefana Rowińskiego, Szczepanka Matyszczaka i Gawrona. Sejmik ostrowski wybiera 66 członków, w tem 48 z wyborów bezpośrednich i 18 z wyborów pośrednich. Rada miejska w Ostrowie wybiera 13 członków do sejmiku, w Odolanowie 2, w Sulmierzycach 2 i w Raszkowie 1. Rady miejskie winny uskutecznić wybory do 10 stycznia 1933. (n)

— **Swarzędz.** (S M P.) Dnia 26 bm. odbyło się w sali „Hotelu Polskiego” miesięczne zebranie Stow. Młodzieży Polskiej, na którym ks. patron Wąlkowski wygłosił odczyt p. t. „Kto zarobił na bolszewizmie?” Poruszono następnie sprawę obchodu „Święta Młodzieży” mającego przypaść na dzień 20 listopada.

— (Osobiste.) Dnia 27 bm. opuszcza nasze miasto ppłk w stanie spoczynku Władysław Bukowski, długoletni prezes Stronnictwa Narodowego i Stowarzyszenia Sportowego, zarazem członek komisji rewizyjnej miasta Swarzędza.

— **Zbąszyń.** (Teatr) W sobotę 29 bm. przyjeżdża do nas Teatr Narodowy z Poznania i grać będzie w sali Strzelnicy sztukę historyczną „Obrona Częstochowy”. Sztuka ta cieszy się wszędzie na prowincji olbrzymim powodzeniem. Teatr przywozi wszystkie dekoracje. W głównych rolach wystąpią pp. Halszka Libekówna, Bronisława Broniczowa, Zbigniew Szerbowski, Leon Frankowski, Franciszek Palański i inni. Zapowiadany występ wzbudził zrozumiałe zainteresowanie.

— **Żnin.** (Akademja.) W niedzielę dnia 23 bm. w sali Domu Polskiego odbyła się uroczysta wieczornica w celu uczczenia pamięci Fryderyka Chopina. Wieczornicę rozpoczęto odśpiewaniem przez miejscowe koła śpiewacze dwóch pieśni. Odczyt o twórczości Chopina wygłosił prof. Uniwersytetu Poznańskiego p. dr. Lucjan Kamiński. Deklamacje wygłosili

uczniowie miejscowego gimnazjum Seweryn Tomczak i Władysław Wilkans. Po 10 minutowej przerwie odegrał p. prof. Kamiński kilka utworów Chopina. — Każda produkcja nagrodzona została burzą oklasków.

Z Pomorza

— **Grudziądz.** (Miasto roślinie.) Rozporządzeniem Rady Ministrów zniesiony został obszar dworski Grudziądz - Forteca, a terytorjum jego włączono do miasta Grudziądza. Na terenie Fortecy znajdują się pewne formacje wojskowe, domy mieszkalne dla oficerów itp. Jedno domostwo jest jeszcze własnością prywatną, reszta należy fiskusowi.

— (Tragiczny wypadek.) Rolnik Koerber w Kobyłance Panieńskiej, wróciwszy z polowania, zaniemógł nagle i zmarł na udar serca. Zmarły był bliskim krewnym Fryderyka Dauma, który w zimie, rzucając się do Wisły, zginął w jej nurtach. K., który zarządzał majątkiem samobójcy, znany był jako doświadczony bartnik; jego pasieka w dobrych czasach liczyła 100 i więcej uli.

— (Samosąd skazanego.) Wielkie wrazenie wywołała swego czasu ucieczka z domu karnego do Gdańska, a następnie przez Niemcy do Francji, szpiega Rynkowskiego w towarzystwie buchaltera tegoż zakładu Romanowskiego. Ostatni, nie przyjęty do Legii cudzoziemskiej, pozostał bez środków do życia, wrócił do Polski i został za uprowadzenie Rynkowskiego i popełnione fałszerstwa skazany na 2 i pół lat więzienia. Współoskarżonym był insp. domu karnego Markow, Rosjanin. M odegrał w procesie bardzo smutną rolę (libacje i łapówki). Pozbawiony zaszczytnego stanowiska w Grudziądzu, M. uzyskał, niewiadomo jakim sposobem, posadę w Kielcach, mimo, że proces jego nie był jeszcze zakończony. W tych dniach sąd drugiej instancji rozpatrywał jego sprawę i skazał go na sześć miesięcy więzienia. Wyrok ten zachwiał stanowiskiem Markowa, który, znalazłszy się w sytuacji bez wyjścia, popełnił samobójstwo. (ski.)

Tragiczny koniec sporów o miedzę

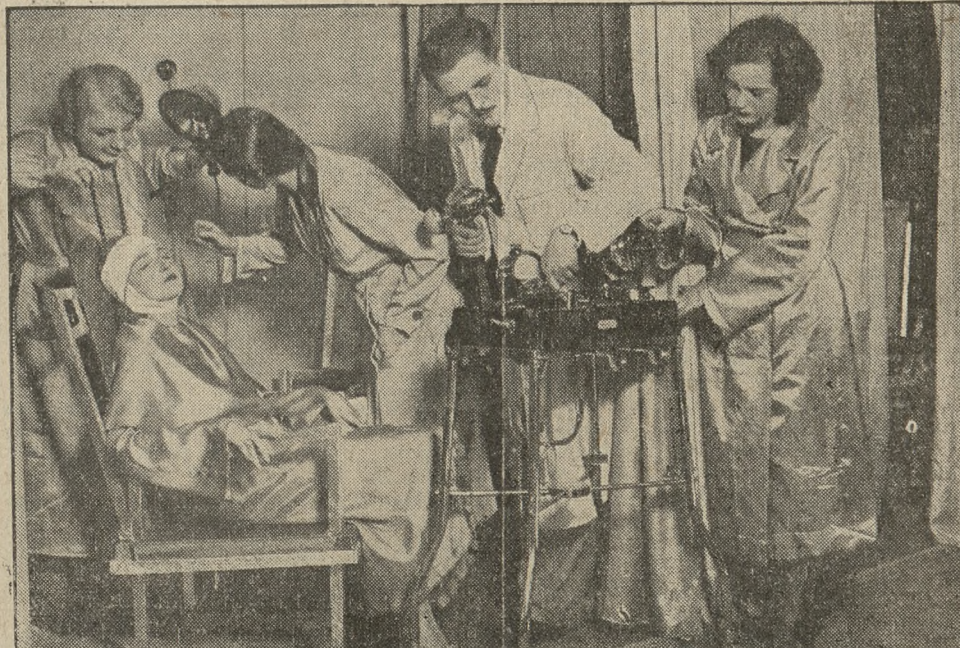
Dwa zabójstwa na tle porachunków między rolnikami

Z Międzychodu donosi (wm): Miejscowość Łowczyn w pow. międzychodzkiem była w ub. środę widnią zatargu, który zakończył się niezwykle tragicznie. Między rolnikami Aleksym Kmiecikiem z Wielowsia a Teodorem Jarmontem z Łowynia doszło do kłótni na tle zatargu o miedzę. Do sporu wmieszał się Hieronim Semkło, chcąc porozić poważniejszych. W pewnej chwili Kmiecik wyciągnął rewolwer i strzelił do Semkły, raniąc go śmiertelnie w serce. Wokół zagrody, w której odbywało się zajęcie, zebrała się ludność wioski, przyjmując groźną postawę wobec zabójcy. W międzyczasie przyszła zaalarmowana policja, aresztując zabójcę i odsta-

wiając go do więzienia w Międzychodzie.

Z Torunia donosi (wd.):

W Brzeźnie, pow. chojnickiego, między rolnikami Hieronimem Melchertem a Augustynem Trzebiatowskim wynikł spór o rolę. Sprzeczka przerodziła się w bójkę, w czasie której Melchert zadał Trzebiatowskiemu pchnięcie nożem w bok, raniąc go niebezpiecznie. Przewieziony do zakładu Karola Boromeusza w Chojnicach Trzebiatowski po 2 dniach zmarł. Melcherta wezwano przed sędziego śledczego w Chojnicach i po przesłuchaniu zwolniono.

Olbrzymie zainteresowanie wywołała wśród kulturalnej publiczności poznańskiej oryginalna nowość Vicki Baum „Plac Paryski” grana obecnie w Teatrze Nowym.

Komunikaty organizacyj

Baczność Sokolli Zbiórka gniazd sokolich ze sztandarami w niedzielę, dnia 30 bm, o godz. 9 na boisku Sokola przy Drodze Debińskiej celem wzięcia udziału w uroczystości poświęcenia pomnika Najświętszego Serca Pana Jezusa. Wzywamy wszystkich bez wyjątku do przybycia. Dla zamiejscowych uczestników uzyskał komitet 50 proc. zniżkę kolejową.

Związek Tow. Uczestników Powstania Włkp. 1918-19 bierze gremjalny udział w uroczystości odsłonięcia i poświęcenia pomnika Najśw. Serca Pana Jezusa. Zbiórka Towarzystw miejscowych z sztandarami w niedzielę 30 bm, o godz. 8,45 na Pl. Bernardyńskim.

Sodalicia Pań Akademiczek prosi swych członków o jak najliczniejszy udział w uroczystości odsłonięcia pomnika Najśw. Serca Pana Jezusa. Zbiórka w niedzielę o godzinie 9,45 w kaplicy Matki Boskiej Różańcowej w kościele Ojców Jezuitów.

Zarząd Legionu Wielkopolskiego wzywa podwładne organizacje (Związek Tow. Powstańców i Wojaków, Związek Uczestników Powstania Włkp., Związek Hallerczyków, Związek Podoficerów Rezerwy Ziemi Zachodnich) do wzięcia gremjalnego udziału w uroczystości odsłonięcia pomnika Serca Pana Jezusa. Zbiórka organizacyj dnia 30 bm o godz. 8,45 rano na placu Bernardyńskim skąd nastąpi wymarsz na nabożeństwo do Tumu a później pochód pod pomnik Najśw. Serca Pana Jezusa.

Stow. b. uczennic lic. i gimn. pod wezw. Najśw. Serca Jezusa w Poznaniu. W niedzielę 30 bm odbędzie się o godz. 9 w kaplicy św. Józefa msza św. i wspólna komunja św. na intencję Akcji Katolickiej. Następnie weźmie Stowarzyszenie udział w uroczystości odsłonięcia pomnika Najśw. Serca Jezusa.

Sodalicia Marjańska Akademickich U. P. bierze udział w uroczystości niedzielnych poświęcenia Pomnika Wdzięczności Zbiórka przy kościele OO. Jezuitów (Szewska) o godz. 11.

Stowarzyszenia Młodych Polek biorą czynny udział w uroczystości odsłonięcia pomnika Najświętszego Serca Jezusa. Stowarzyszenia zamiejscowe jak i miejscowe, chcące brać udział w uroczystości, stawiają się na zbiórce, która się odbędzie w niedzielę 30 bm, o godz. 9,30 na placu Sapieżyńskim. Stowarzyszenia przybędą tam ze sztandarami i proporcjami, możliwie w mundurkach.

Sodalicia zawodów, Piękn. i Higijenistek wzywa członków do udziału w wspólnym nabożeństwie Sodalicyj Marjańskich w kościele OO. Jezuitów z okazji poświęcenia pomnika Najśw. Serca Jezusowego w niedzielę 30 bm, o godz. 10. Po nabożeństwie zbiórka po prawej stronie krużnicy kościelnej i przyłączenie się do pochodu.

Komitet Tow. Dzielnicy Wildkiej wzywa wszystkie Towarzystwa do wzięcia udziału w uroczystości odsłonięcia pomnika Najśw. Serca Jezusa. Zbiórka o godz. 11,30 ul. Langwiczka przy kościele w niedzielę 30 października.

Tow. św. Władysława - Wilda. W niedzielę 30 bm, punktualnie o godz. 11 zbiórka przy kościele Zmartwychwstania Pańskiego, celem wzięcia udziału w pochodzie przed pomnik Najśw. Serca Jezusowego.

Baczność Kurkowe Bractwa Strzeleckie Zbiórka Bractw Kurkowych naznaczona została w niedzielę 30 bm na Nowym Rynku przy Farze.

Stow. Porządku Publ. - Pogotowie Narodowe Poznań Stare Miasto. W niedzielę 30 bm, o godz. 9,45 zbiórka wszystkich druhów przy kościele Najśw. Marii Panny.

Tow. Powst. i Woj. im. Bolesława Chrobrego Poznań Stare Miasto. W niedzielę 30 bm o godz. 9,45 zbiórka przy kościele Najśw. Marii Panny.

Cech Fryzjerów Damsk., Męsk. i Perukarzy w Poznaniu bierze udział w uroczystościach związanych z poświęceniem pomnika Serca Pana Jezusa. Zbiórka w niedzielę o godz. 9,30 na Nowym Rynku.

Tow. Powstańców i Wojaków im. gen. Hallera Poznań - Jezyce bierze udział w uroczystości odsłonięcia pomnika Najśw. Serca Pana Jezusa. Wzywa się wszystkich druhów do wzięcia udziału w uroczystości. Zbiórka członków ze sztandarem w niedzielę 30 bm o godzinie 8,45 na placu Bernardyńskim, skąd odmarsz na Plac Tumski.

Towarzystwo Młodych Przemysłowców. Tow. bierze udział ze sztandarem w uroczystości poświęcenia pomnika Najśw. Serca Pana Jezusa w niedzielę 30 bm Zbiórka na Nowym Rynku po nabożeństwie w Kolegji Farnej (o godzinie 11,15). W dniu tym biblioteka Towarzystwa będzie zamknięta.

Związek b. Czwartaków (58. p. p.) bierze gremjalny udział w poświęceniu pomnika Najśw. Serca Jezusowego. Kolegdzi! Nasz macierzysty 58 p. p. jest poświęcony Najśw. Sercu Jezusowemu. Umiejęmy docenić ten zaszczyt i stańmy wszyscy do pochodu jak jeden

maż. Łączmy się w oddaniu hołdu Najwyższemu Panu z naszym pulkiem macierzystym. Zarządza się więc zbiórka w niedzielę 30 bm, godz. 11 na dziedzińcu koszarowym 58 p. p., skąd wymarsz z kompanją honorową i sztandarem wojennym na czele. Zarząd Główny.

Okręgowe Koło Związku Inwalidów Wojennych R. P. w Poznaniu bierze gremjalny udział w uroczystości odsłonięcia i poświęcenia pomnika Najśw. Serca Pana Jezusa. Zbiórka w niedzielę 30 bm pod sztandarem o godz. 9,30 przy Nowym Rynku.

Tow. b. żołnierzy 68 p. p. (10-tacy) Wzywamy do obowiązkowego stawienia się w niedzielę 30 bm celem wzięcia udziału w uroczystości poświęcenia pomnika Najśw. Serca P. Jezusa. Msza św. w Kolegji Farnej o godz. 10, poczem zbiórka na Nowym Rynku. Zarząd.

Baczność Powstańcy i Wojacy Poznań - Debiecł W niedzielę 30 bm. bierze towarzystwo gremjalny udział w uroczystości odsłonięcia pomnika Najśw. Serca Jezusowego. Zbiórka pod sztandarem na placu Bernardyńskim o godzinie 8,45.

Baczność Powstańcy i Wojacy! Wszystkie Towarzystwa stawiają się gremjalnie o godz. 8,45 na placu Bernardyńskim celem wzięcia udziału w uroczystości poświęcenia pomnika Najśw. Serca Pana Jezusa. Okręg I. będzie tworzył szpaler przy pomniku, dlatego obowiązkiem każdego członka jest stanąć pod sztandarem bez względu na wiek, aby w ten sposób zmanifestować naszą przynależność do Kościoła i okazać wdzięczność za uzyskaną wolność, o którą walczyliśmy. Panów Prezesów i Komendantów prosimy o dolożenie wszelkich starań, aby ani jednego członka nie zabrakło w szeregu. Zarząd Okręgu I.

Tow. Przemysł. „Sobieski“ bierze gremjalny udział w uroczystości odsłonięcia i poświęcenia pomnika Najśw. Serca Pana Jezusa. Zbiórka przy sztandarach 30 bm, o godz. 9,45 na placu Tumskim.

Żeński hufiec harcerski. Z powodu zmian w programie uroczystości odsłonięcia pomnika N. S. J., zbiórka wszystkich instruktorek, drużyn i zrzeszeń starszo harcerskich odbędzie się dopiero o godz. 12, przy lokalu Komendy Chorągwi ul. Fredry 7.

Poznańska Sodalicia Panów wzywa członków do wzięcia udziału w uroczystościach odsłonięcia i poświęcenia pomnika Najśw. Serca Jezusowego. Zbiórka w niedzielę 30 bm przed zakrystją OO. Jezuitów o godz. 9,45.

Sodalicia Marjańska Młodzieży i Uczniów Kupieckich bierze czynny udział w uroczystościach połączonych z poświęceniem pomnika Najśw. Serca Pana Jezusa. Zbiórka przed kościołem Ojców Jezuitów ul. Dominikańska o godz. 9,30.

Narodowa Organizacja Kobiet. Z powodu odwołania nabożeństwa w niedzielę przed katedrą, Narodowa Organizacja Kobiet przylączy się do pochodu z parafii św. Marcina. Zbiórka członków pod sztandarem na Piekarach o godz. 11.

Baczność Hallerczyści! W niedzielę 30 bm bierzemy gremjalny udział w wielkim święcie poświęcenia pomnika Najśw. Serca Pana Jezusa. Zbiórka o godz. 8,45 na placu Bernardyńskim, gdzie odbędzie się przegląd przez gen. Hallera.

Komitet Tow. dzielnicy Łazarz-Górczyn wzywa wszystkie zrzeszone w Komitecie towarzystwa do wzięcia udziału ze sztandarami w nabożeństwie w niedzielę 30 bm, o godz. 10,30 dla tow. parafii łazarskiej w kościele Matki Boskiej Bolesnej, o godz. 10, dla parafii górczyńskiej w kościele św. Krzyża. Po nabożeństwie wyruszą tow. na miejsce poświęcenia pomnika Najśw. Serca Jezusowego.

Przewodnictwo Dzielnicy Wielkopolskiej „Sokola“ wyznacza zbiórka dla delegacji wszystkich okręgów w niedzielę o godz. 9 na boisku „Sokola“ przy Drodze Debińskiej.

Związek Podoficerów Rezerwy - Koło Poznań. Z okazji uroczystości poświęcenia pomnika Najświętszego Serca Pana Jezusa wzywamy wszystkich członków do gremjalnego i punktualnego przybycia na odnośną uroczystość Zbiórka w niedzielę 30 bm, o godz. 8,30 na pl. Bernardyńskim.

Tow. Powstańców i Wojaków im. śp. Fr. Ratajczaka Poznań - Śródmieście bierze udział w uroczystości odsłonięcia pomnika Najśw. Serca Pana Jezusa. Wzywa się wszystkich do wzięcia udziału w uroczystości Zbiórka członków w niedzielę o godz. 8 rano przed Nowym Ratuszem.

Sodalicia Pań Zawodu Kupieckiego. Wzywamy członków do uczestniczenia w uroczystym nabożeństwie o godz. 10 w kościele O. O. Jezuitów przy ul. Dominikańskiej. Po nabożeństwie wyrusząmy z sztandarem przed pomnik Najśw. Serca Jezusowego.

Tow. Kult. - Ośw. Kobiet im. Dąbrowskiej w Poznaniu. Z powodu zmiany programu uroczystości poświęcenia pomnika N. S. Pana Jezusa, sztandar

KRONIKA TOWARZYSKA

Bratnia Pomoc Liceum Handlowego Izby Przemysł. Handlowej w Poznaniu, urzędza w sobotę, dnia 5 listopada br. Wielki doroczny Wieczór Taneczny w dużej sali Domu Rzemieślniczego, o godz. 21-ej. Wszystkich sympatyków zaprasza uprzejmie Zarząd.

Imienne zaproszenia można już nabyć w lokalu Liceum, ul. Wrocławska 17, I. zg 16 473/4

Koło Farmaceutów S. U. P. urzędza w dniu 5 listopada br., o godz. 22 (sobota) w salach Belwederu Wieczorek Zapoznawczy pod protektorem J. W. Pana Kuratora Prof. Hrynakowskiego. Zaproszenia wydaje się jeszcze w lokalu Koła przy ul. Grunwaldzkiej 14 w godz. 12-13. zdg 16 480

weźmie udział w nabożeństwie u Fary, a członkinie przylączy się do procesji swych parafii.

Towarzystwo Obywateli Polaków z Obczyzny w Poznaniu. Tow. bierze udział w uroczystości poświęcenia pomnika Najśw. Serca Pana Jezusa w niedzielę 30 bm Zbiórka na Nowym Rynku po nabożeństwie w Kolegji Farnej (o godzinie 11,15).

Sodalicia Pań Miejskich p. wezw. Niepok. Poczęcia Najśw. Marii Panny uczestniczy ze sztandarem we wspólnym nabożeństwie Związku Sodalicyj Marjańskich w kościele OO. Jezuitów z okazji poświęcenia pomnika Serca Pana Jezusa w niedzielę 30 bm o godz. 10. Zbiórka o godz. 9,45 w kaplicy Matki Boskiej Różańcowej. Po nabożeństwie pochód pod pomnik Najśw. Serca Pana Jezusa.

4 Komp. Marynarzy Powstańców z 1918 r. bierze udział w odsłonięciu Pomnika Wdzięczności. Zbiórka o godzinie 9,30 na Nowym Rynku, skąd odmarsz na plac tumski na uroczystą mszę św. Po mszy św. odmarsz pod pomnik.

Zw. Pom. Fryzjer. Z. Z. Hija Poznań bierze gremjalny udział w uroczystości odsłonięcia i poświęcenia pomnika Najśw. Serca Pana Jezusa. Zbiórka w niedzielę 30 bm, o godz. 9,15 na Nowym Rynku.

Kat. Tow. Rzemieślników Polskich w Poznaniu bierze udział w uroczystości odsłonięcia pomnika Najśw. Serca Pana Jezusa. Zbiórka Nowy Rynek. Zebranie w poniedziałek nie odbędzie się.

Gono Obywateli przy kościele Pana Jezusa w Poznaniu bierze udział z sztandarem w uroczystości poświęcenia pomnika Najśw. Serca Pana Jezusa. Msza św. w kościele farnym o godzinie 10; po mszy św. wspólny wymarsz z Nowego Rynku.

Cech Samodzielnych Siodlarzy i Rymarzy w Poznaniu. Msza św. na balkon katedry nie odbędzie się. Wzywa się członków do wzięcia udziału w nabożeństwie w Farze o godz. 10. Po nabożeństwie zbiórka przy sztandarze cechowym na Nowym Rynku.

Nowa Biblioteka i Czytelnia T. C. L. przy ul. św. Marcin 37, I p.

otwarte codziennie: Czytelnia od g. 11 do 21, Biblioteka od g. 11 do 13 i od 16 do 19. Wstęp do Czytelni wolny.

Warunki wypożyczenia książek na miejscu. Dla członków wspierających T. C. L. specjalne ulgi.

SPORT

Lekka atletyka

K. S. „Warta“ urzędza kurs lekko - atletyczny dla początkujących. Zgłoszenia również i telefonicznie przyjmuje sekretariat A. Marcinkowskiego nr 26, tel. 18-43.

Treningi sekcji lekkoatletycznej AZS odbywają się w środy i piątki od godz. 17 do 19, w niedzielę od godz. 11 do 13 na stadionie ośrodka.

Próby P. O. S. dla młodzieży akademickiej przeprowadza AZS w środy, piątki od godz. 16 do 17 i w niedzielę od godz. 11 do 13 na stadionie ośrodka.

Bezpłatny kurs lekkoatletyczny i gier sportowych organizuje AZS dla pań i panów. Ćwiczenia będą odbywały się w ośrodku w godzinach wieczornych pod kierownictwem fachowych instruktorów. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat AZS codziennie od godz. 17 do 18.

Piłka nożna

Polska i Włochy południowo - środkowe. Spotkanie to rozegrane będzie jak wiadomo, dziś w Neapolu Natychmiast po otrzymaniu wyniku telegraficznie wywiemy go w oknie naszej administracji. Przeważa mecz Węgier Klug.

O puchar juniorów. W niedzielę o godz. 11 odbędzie się na boisku K. S. „H. Cegielski“ przy ul. Górna Wilda 180 decydujące spotkanie o puchar juniorów, pomiędzy drużynami juniorów K. S. „Admira“ i K. S. „H. Cegielski“.

Pięściarstwo

Na kursie przed meczem Polska i Niemcy rozpoczęła się już normalna praca w myśl programu, który podawaliśmy. Zawodników jest jeszcze niewiele, narazie — przeważnie miejscowi. Wczoraj przybyli z Gdańska Jaskółkowski i Hancke; dziś telegraficznie zapowiedzieli przyjazd z Warszawy: Bąkowski, Cyran, Karpiński i Śmiech. Chmielewski i Garncarek stawia

się dopiero w poniedziałek po meczu o drużynowe mistrzostwo, a Wocka i Rudzki prawdopodobnie nie przybędą wcale z powodu trudności urlopowych.

O drużynowe mistrzostwo Polski. W niedzielę w tej konkurencji odbędzie się tylko jeden mecz a mianowicie w Łodzi pomiędzy „IKP“ i „Policyjnym K. S.“ z Katowic, „Warta“ i „Wawel“ Kraków wylosowały wolne w Grudniadzie miało się odbyć spotkanie „Polonia“ Warszawa i „P. P. G.“, lecz organizatorzy obawiając się prawdopodobnie deficytu (sprowadzenie sędziów zamiejscowych) zrezygnowali z meczu mistrzowskiego i rozegrają towarzyskie spotkanie.

„Goplanja“ i „HCP“. W niedzielę o godzinie 19 odbędzie się w sali K. S. „H. Cegielski“ przy Górnej Wildzie 180 ten bardzo ciekawy mecz od wari muszej do ciężkiej. Zawody zapowiadają się interesująco ze względu na to, że obie drużyny występują w swoim najsilniejszym składzie.

Wioslarstwo

Walne zebranie P. T. W. „Tryton“ odbyło się w czwartek przy b. licznym udziale członków. Miało ono przebieg spokojny, a dyskusja — charakter rzeczowy. Po przyjęciu sprawozdań ustępującego zarządu wybrano nowe władze w następującym składzie pp.: prezes — Fr. Budzyński, sekretarz — W. Mrozikiewicz, jego zastępca W. Schreiber, skarbnik — L. Kobylński, wiceprezes adm. — F. Staszewski, wiceprez. techn. — L. Chudziński, naczelnicy — L. Przysański i Cz. Wojciechowski, gospodarz adm. M. Kempijski, taboru — A. Przydryga, opiekun ml. — H. Gregorowicz, radni — J. Kubiński i B. Żniński. Do komisji rewizyjnej wybrano pp.: S. Karpiński, G. B. Pawlaka i A. Filodej P. T. W. „Tryton“ w bieżącym roku ukończyło dwudziesty rok swego istnienia. Ze względu na kryzys gospodarczy odstąpiono od organizowania obchodu jubileuszowego. Towarzystwo założone zostało głównie z inicjatywy p. radcy Budzyńskiego, obecnego prezesa, który był też pierwszym prezesem. Tegoroczne, bardzo szczegółowe sprawozdania wydano w druku.

Walne zebranie Poznańskiego Klubu Wiosłarek odbędzie się w czwartek 3 listopada o godz. 19, a w razie braku quorum o godz. 19,30, w cukierni Fangrata Al. Marcinkowskiego.

RUCH W TOWARZYSTWACH

Klub Mandolinistów „Lutnia“. Zebranie plenarne odbędzie się dzisiaj o godzinie 21 w lokalu klubowym p. Ratajczaka przy ul. Półwiejskiej 16.

Klub Mandolinistów „Sempre vivo“. Dziś w piątek 28 bm po lekcji odbędzie się zebranie plenarne w lokalu klubowym „Cukiernia Słowiańska“ przy ul. Marsz. Focha 70.

Yacht Klub Poznański. Zebranie plenarne odbędzie się w sobotę 29 bm o godzinie 20 w sali p. Jarockiej, ul. Małstalarska.

Zjednoczenie Podmistrzów Budowlanych. Zebranie odbędzie się w niedzielę 30 bm o godz. 10,30 u p. Beyerowej pod Bernardynami 6. Uprasza się o przybycie punktualne, ponieważ bierzemy udział przy poświęceniu pomnika N. S. Jezusowego.

Tow. św. Władysława Poznań-Wilda. Plenarne zebranie odbędzie się dopiero w środę 9 listopada rb o godz. 19 w lokalu p. Grotowskiego, Dolna Wilda 71. Dnia 3 listopada (Dzień Zaduszny) zebranie nie odbędzie się.

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: Zofia Pawlaczykova w zamian złota 10 zł; — Swientkowie 3 zł; — „Jezu zmiłuj się nad Jurkiem“ — 2 zł; — Sucharska 1 zł; — Cz. M. z gorącą prośbą o zdrowie dla córki 3 zł; — M. Cz. z prośbą o pomyślnie załatwienie sprawy sądowej 3 zł; — F. St. z gorącą prośbą o zmianę stosunków rodzinnych 5 zł; — Rutowski z podziękowaniem za wszelkie łaski 1 zł; — Fr. Walkowiak 3 zł; — Stanisław Kujawa 10 zł; — Aniela Lerczak 2 zł; — Stanisława Pfitznerowa z prośbą o łaskę 20 zł; — Stepczakowie 10 zł; — M. C. Wierzbicie 3 zł; — M. D. z prośbą o zdrowie i błogosławieństwo dla dzieci 2 zł; — Janusz Gonszewicz 4 zł; — E. Kubak 5 zł; — Lewandowski 2 zł; — Kubacy 3 zł; — N. N. Ostrów z prośbą o zdrowie 3 zł; — Helena Belakowicz 5 zł; — M. Wojciechowski 5 zł; — Augustyn Szuba Belno (Pomorze) 2 zł; — Małgosia Szubianka, Buk 2 zł; — Rut Szubianka Buk 2 zł; — Zuzanna Szubowa Buk 2 zł; — Urszula Szubianka Buk 2 zł; — Irena Szubianka Buk 2 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 1430,84 zł i M. B. 10 mk niem. w złocie.

Na tablicę pamiątkową śp. Anieli Tułodzieckiej: Stanisława Pfitznerowa ku uczczeniu pamięci śp. Anieli Tułodzieckiej 10 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 150 zł.

Na blednych „Wesołego Miasteczka“ pozostających pod opieką poznańskiego okręgu „Caritas“: M. C. Wierzbicie 3 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 58 zł.

Na fundusz śp. por. Żwirki i śp. inż. Wigury: Standart Nobel w Polsce Sp. Akc. biuro sprzedaży w Poznaniu (ulica Wrzesińska 4) 25 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 164,80 zł.

Dnia 27 bm wypłaciłmy złożone w naszej administracji 10 marek niem. w złocie Komitetowi budowy pomnika Najśw. Serca Jezusa.

Tow. Opieki nad zubożoną inteligencją

zaprasza na swój drugi

DANCING - BRIDGE

który odbędzie się w niedzielę, 30 b. m. od godz. 17 do 20 w sali Bazarowej. Wstęp łącznie z podwieczorkiem zł 2,50, dla młodzieży akademickiej zł 2,—. Cel szlachetny i pilny. — Zabawa najmiłsza - Bufet wyborny.

Rozbudzić czujność!

Odezwa!

Z potężnych wież gnieźnieńskiej bazyliki Prymasów narodu polskiego odezwie się władza dzwonów polskich, wspaniała Wojciec i obwieści z podniebnej swej wyżyny święto Chrystusa-Króla — wielkie — radosne — upragnione święto!

Pobożne, a zawsze wierne serca katolickiej Polski, w jego uderzący rytm. Do nieba popłynie olbrzymia fala uwielbień, modłów pokutnych, wdzięcznych i proszących. Wielkie wołanie rozbrzmi na świecie całym: króluj nam, Chryste!

Wielkopolska połączyła z świętem Chrystusa-Króla IX Dzień Katolicki, poświęcony w tym roku apostołstwu czystości obyczajów. Miłość Boga i miłość Ojczyzny nakazują dbać o zbanienie dusz i moralne zdrowie narodu.

Ustępują nielawnie z widowni życia narody, pogrążone w rozpucie obyczajowej.

Niezdrowe opary zatrują dzisiaj dziedzinę obyczajową. Z chorobliwym uporem zwalczą się chrześcijańskie poczucie wstydu, a narzuca pogański pogląd moralny.

W oknach wystawowych, pismach i wydawnictwach szerzy się kultura nagości i bezwstydu. Niedojrzała młodzież i przejrzała starość zbyt często lubuje się w obrazkach, żartach i piosence bezwstydu. Wyziera z tego wszystkiego zgnilizna moralna oraz zapowiedź próchna i ruiny!

IX Dzień Katolicki ma rozbudzić czujność, zmobilizować opinię publiczną, poruszyć poczucie tych, których rzeczą jest czuwać, aby przepisy prawne nie były tylko drukiem bez treści i znaczenia.

Wszyscy muszą zrozumieć rzucone przez Najwyższy Episkopat Polski —

hasło Dnia Katolickiego „Walki z bezwstydem i pornografią w druku i obrazku”. Wszyscy muszą stanąć do modlitwy w tej intencji, do pracy i walki!

Podpisane Związki diecezjalne z Archidiecezjalnym Instytutem Akcji Katolickiej na czele, wprowadzają szczytne to hasło w czyn.

Obowiązkiem religijnym i narodowym jest poprzeć ich wysiłek: współpracą, zyczliwością, ofiarnym groszem!

Nie dopuścimy, iżby nam dzieje zarzuciły, że nie zrozumieliśmy potrzeb czasu, że sennie i biernie pozwoliliśmy na zatrącenie dusz i tężyzny narodu.

W Poznaniu poświęci Prymas Polski — pomnik Najsw. Serca P. Jezusa! Staniemy u stóp „Pomnika” ślubując czyn i walkę o duszę narodu!

Generalny Komitet IX. Dnia Katolickiego, Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej

- X L. Jarosz
- Archidiec. Liga Katolicka
- X J. Prądzyński
- Zw. Kat. Tow. Robotników Polskich
- X Cz. Michałowicz
- Związek Młodzieży Polskiej
- X K. Michalski
- Katolicki Związek Polek
- Z Sicińska
- Związek Kobiet Pracujących
- X Fr. Marlewski
- Związek Młodych Polek
- Z Ozdowska
- Katolicki Związek Abstynentów
- X T. Gałdyński
- Zw. Tow. Dobroczynności „Caritas”
- X E. Wołkowski

Dzikie łabędzie

Na jeziorze w Szywnaldzie (pow. gruzdzki) latem przebywają od dawna już mili goście; jest to para dzikich śnieżnobiałych łabędzi. Ptaki te odlatują od nas późną jesienią, gdy pierwsze mrozy ściągają powierzchnię wód a wracają na wiosnę w czasie roztopów. O ile jeziora pokryte są jeszcze powłoką lodową, łabędzie trzymają się na otwartej Wiśle dopóty na stawach i jeziorach nie stopnieje lód. Jest ciekawe, że dzikie łabędzie nie gnieźdzą na wodach wielkich, położonych na ustroju; przeciwnie, widząc w człowieku życzliwego przyjaciela, dają pierwszeństwo wodom średniej wielkości, a położonym w pobliżu osad ludzkich Jezioro tutejsze np. obejmując zaledwie 200 mórg, dochodzi do zabudowań wsi.

Łabędzia para w Szywnaldzie obdarzona została w bież. roku wyjątkowo bardzo licznym potomstwem. Składającym się z 7-miorga ciemnoszarych obecnie już wyrosniętych ptaków. Łabędzie młode, której pierze wybieleje przy następnym pierzeniu, trzyma się stale na miejscowym stawie, gdy tymczasem para starych codzie-

nie zwiedza pobliskie wielkie jezioro Nogat. Łabędź, chcąc wznieść się w górę, odwraca się na stronę wiatru, biega, by nabrać powietrza pod krzydła, szybko po powierzchni, i smaga wodę lotami, wytwarzając kłopotliwą za sobą smugę. Najwspanialej wygląda ten królewski ptak podczas lotu, przyczem dla zrównoważenia ciała wyciąga naprzód swą długą szyję. Będąc już blisko celu, zwalnia lot, kładzie na grzbiecie szyję, formując ją na pięknie zagięte „S” i opada zadniąc częścią ciężkiego ciała na wodzie.

Łabędź jest u nas już tylko zabytkiem fauny; jedna para gnieździ jeszcze na jeziorze Sumowskim pod Brodnicą, a inna na jeziorze Czarnem w pow. starogardzkim. Natomiast osamotniały niestety jeziora w Łasinie i Radzynie Władze administracyjne przypominają wprawdzie rozporządzenia z grudnia 1927 r. o ochronie dzikich łabędzi: czarnych bocianów itp. rzadkiego u nas ptactwa, lecz zamierzony cel zostanie osiągnięty tylko przy ściślejszej współpracy władz i miłośników przyrody rodzimej i należytym zrozumie-

niu ludności miejscowej, przede wszystkim właścicieli i dzierżawców odnośnych terenów i wód. Dzikie łabędzie i czarne bociany, czyli miejsca ich pobytu, należałoby mieć w stałej ewidencji.

Na Oceanie Spokojnym

Istnieje na ziemi pewne „terytorjum pod mandatem”, które nie wywołuje uczucia zawści w państwach pozbawionych kolonii, ani też nie stanie się zapewne nigdy przedmiotem międzynarodowych konfliktów. Są to wyspy i wysepki na oceanie Spokojnym, które w liczbie 623 oddane zostały pod opiekę Japonii przez Ligę Narodów, przed wojną zaś stanowiły własność Niemiec, które z kolei otrzymały je od Hiszpanji. Ostatnio p. Walter B. Harris na łamach „The Foreign Affairs” drukuje swe wrażenia z tych wysp, noszących nazwy Marjany, Karoliny i Marszala.

„Stosunki między urzędnikami a tubylcami, pisze p. Harris, są znakomite. Krajowcy chętnie odwiedzają szpitala utrzymywane w idealnej czystości, oddają dzieci do szkół i z zamiłowaniem uprawiają sporty. Do pracy jednak się nie garną — ulubioną ich rozrywką są tańce oraz modlitwy w świątyniach chrześcijańskich, gdzie pod wpływem pieśni wpadają nader łatwo w zachwycenie histeryczne. Nie można stwierdzić oznak jakiegokolwiek rozwoju ich umysłowości. — Wiodą życie bezczynne, umieją jednak radować się życiem, nadzwyczaj żywo reagują na wszelkie podniebny zmysłowe, — szybko zapominają o przeszłości, o przyszłości wcale nie myślą, — nie wykazują też ani stałego przyrostu, ani ubytku swej liczby. — Podobno przed pięćdziesięciu laty ilość krajowców była równa dzisiejszej ich liczbie.”

„Miss Andaluza na rok 1932” senorita Rosarita Harra jest mieszkanką Sewilli i ponoć posiada żywiołość temperamentu, której pozazdrościć mógłby jej niejeden torreador.

Walka o czysty talerz, widelec i łyżkę w Sowietach

Leningradzka „Krasnaja Gazeta” przyniosła następującą notatkę: „Dom kultury sanitarnej razem ze związkami pracowników jadali publicznych zwoła w najbliższym czasie zjazd pomywaczek naczyń pod hasłem „O czysty talerz, widelec i łyżkę”. Kwestji talerzy, łyżek i widelców jadałnie publiczne dotychczas nie poświęcały należytej uwagi, a naczynia, w jakich pożywano jedzenie, wywoływały słuszne oburzenie. W ramach zjazdu urządzona będzie wystawa racjonalnego mycia naczyń. Bez komentarzy.”

Z RÓŻNYCH STRON POLSKI

O beatyfikację Królowej Jadwigi
(KAP) Grono osób świeckich i duchownych w Warszawie podjęło akcję w celu rozpoczęcia procesu beatyfikacyjnego Królowej Jadwigi. O działalności tej poinformowano właściwe władze kościelne.

Sprawa zdjęcia klątwy z hetmana Mazepy

(KAP) Posłowie rusińscy z Wołynia zwrócili się do władzy cerkiewnej z prośbą o zdjęcie klątwy z hetmana Mazepy, rzuconej nań w obecności Piotra Wielkiego w czasie, gdy Mazepa połączył się przeciw Piotrowi z królem szwedzkim Karolem XII.

Synod Cerkwi prawosławnej w Polsce odmówił prośbie posłów rusińskich, motywując to brakiem kompetencji i nie pozwolił na odprawianie nabożeństw żałobnych za duszę Mazepy.

Fakt powyższy wywołał oburzenie wśród Rusinów. Mazepa dążył do zerwania z Rosją i niezawisłości Ukrainy.

B. sędzia śledczy skazany na 5 lat więzienia

Sąd okręgowy w Warszawie rozpatrywał w tych dniach sprawę b. sędziego śledczego Feldmanna z Krasnostawia pod Warszawą. Oskarżenie zarzucało mu, że przywłaszczył sobie kauce, pobrane od

WYRAŻNE WIDZENIE

w dowolnym kierunku patrzenia — zapewniają, dzięki swemu szczególnemu sposobowi wykonania i doskonałości

Szklą Punktal ZEISS

Zanim wejdiesz do optyka, spojrzij na wystawę, czy posiada szklą Punktal Zeissa. — Szczegółowy opis Punktal 475 na żądanie wysyła bezpłatnie fabryka Carl Zeiss, Jena.

Prz 6 359 43.10

aresztowanych oraz kilka tysięcy złotych, wyasygnowanych na jego ręce jako przewodniczącego komisji wyborczej w czasie ostatnich wyborów sejmowych. Sąd okręgowy skazał Feldmanna na pięć lat więzienia.

Biedny pastuszek szukał matki

W Warszawie na ulicy Zgoda policjant znalazł małego chłopca, płaczącego z głodu i zimna.

Chłopca zabrano do komisariatu, gdzie opowiedział dzieje swego krótkiego lecz nad wyraz bolesnego życia. Chłopak liczy lat 9 i jest kaleką. Ma sparaliżowaną prawą część ciała. Nazywa się Stefan. Wychował się on na wsi pod Siedlcami u ludzi obcych, oddany przez matkę, która jest służącą w Warszawie.

Przez ostatnie lato Stefan pasł krowy. Ze względu na kolektwo był złym pastuchem wobec czego jego chlebodawcy wyrzucili go. Chłopiec błakał się przez pewien czas na wsi, wreszcie postanowił wybrać się do Warszawy w poszukiwaniu matki. Nie mając pieniędzy na pociąg, uprosił on kolejarzy, żeby go przewieźli do stolicy. Podróż tę odbył pociągiem towarowym.

Chłopiec wiedział, że jego matka, której nie widział bardzo dawno, nazywa się Sabina Krasuska. Policja znalazła ją przez biuro adresowe i sprowadziła do komisariatu.

Krasuska jednak wyparła się swego syna. Może obawiała się, że straci pracę, jeżeli jej chlebodawcy dowiedzą się, że ma dziecko...

Małego Stefana odesłano do domu wychowawczego.

XI. koncert symfoniczny

z japońską śpiewaczką

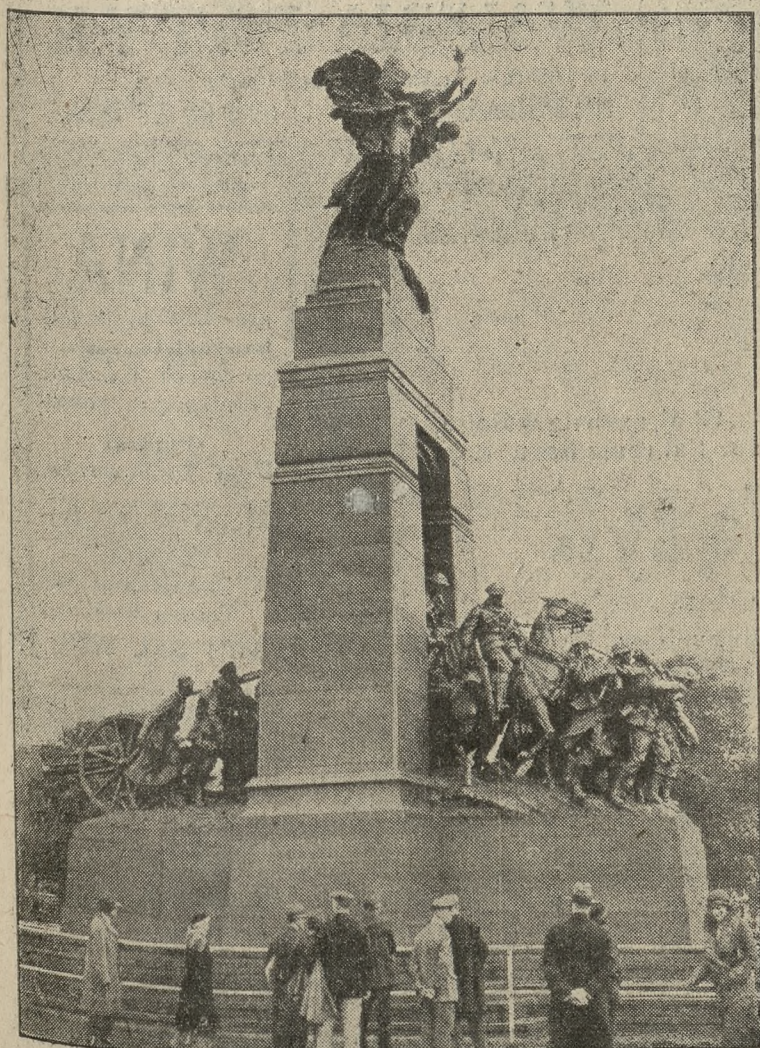
Atrakcją koncertu symfonicznego, który odbędzie się w niedzielę 30 października wieczorem o godz. 8 w Teatrze Wielkim, będzie występ słynnej japońskiej śpiewaczki p. Hatsue Yuasa, rodem z Tokio. P. Hatsue Yuasa, która jest świetną przedstawicielką roli tytułowej Pucciniego opery „Madame Butterfly”, odśpiewa dwie arje z tejsze opery, Händla arję „Armida”, Mozarta arję Zuzanny z op. „Wesele Figara”, trzy pieśni japońskie Koncy’ego w ojczystym języku, oraz inne utwory z towarzyszeniem orkiestry.

Pod kierownictwem prof. Stan. Wiechowicza, który dyryguje niedzielnym koncertem, orkiestra odegra Beethovena „IV Symfonię”, Noskowskiego „Fantazję Góralską” oraz uverturę Cherubiniego „Wozłwoda”.

Premjera „Quo Vadis”

Premjera „Quo Vadis” na odsłonięcie pomnika Wdzięczności

Sobotnia premjera „Quo Vadis” Nouguesa, którą dyr. Z. Wojciechowski wystawia z okazji uroczystego odsłonięcia pomnika Chrystusa Pana, zapowiada się imponująco. Monumentalne dzieło, osnute na tle powieści H. Sienkiewicza otrzyma na scenie Teatru Wielkiego wspaniałą oprawę dekoracyjną, przepych kostiumów i wystawy. Premjera „Quo Vadis” nad którą czuwa dyr. Z. Wojciechowski, w wykonaniu świetnego zespołu najlepszych sił śpiewaczych w Polsce, wzmocnionych chórów, olbrzymich tłumów statystów i t. d. będzie bezprzecnie najbardziej sensacyjnym ewenementem teatralnym w historii Poznania. Galowe sobotnie przedstawienie zaszczyca swą obecnością J. Em. ks. kardynał dr. Hlond, Prymas Polski oraz najwyżsi Dostojnicy Kościoła, którzy przybędą do Poznania na odsłonięcie pomnika. Reżyseruje K. Urbanowicz, orkiestra pod batutą B. Tyłji — dekoracja L. Dołyckiego.

W Londyńskim Hyde Parku ustawiono olbrzymi pomnik wojenny, który stanie w stolicy Kanady — Ottawie. Wyobraża on różne formacje wojsk kanadyjskich, kroczące pod łukiem triumfalnym, na którego szczycie znajdują się symboliczne postacie Zwycięstwa i Wolności.

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Szan. Publiczność, że po gruntownej renowacji, otwieram dziś, w sobotę, dnia 29 października r. b. o godzinie 15

Restaurację i Śniadalnię

(dawn. A. Jastak)

w Poznaniu przy ul. Seweryna Mielżyńskiego 5.

Zapewniam Szan. Publiczność, że staraniem mojem będzie przystępnymi cenami, wyborowa kuchnią oraz dobrze pielęgnowanymi napojami, zadowolili najwybredniejsze wymagania.

Prosząc o łaskawe poparcie

z poważaniem

A. ZIELIŃSKI.

zg 16 485

SMALEC deserowy czysto wlepowy, najlepszej jakości — świeżo topiony

w opakowaniach 25 kg i 50 kg

poleca do dalszej sprzedaży po cenach konkurencyjnych!

F-a BRACIA DAWIDOWSCY

zg 16 467

Poznań, ulica Gwarna 17 — Telefon 37-80

ZNICZE NAGROBKOWE "POŁO" ZADĄCIE WSZĘDZIE

nr 5 088

Poleca

Centralna Drogerja

J. Czepczyński

Stary Rynek 8.

Na raty miesięcznie **EXPRESS 20 zł**

Kromczyński, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 5.

Pr 5 066

82 morgi

pezennej budynki murowane inwetnarszem przy Jarocinie 27 000 wplaty 22 000 Otreba Jarocin. Kilinńskiego 2. zd 39 642

Ratunek dla skórno-chorych!

Krem na skóre „HELLWUNDER“ patent gdański Nr 1919. Niezwykła kosmetyka dla pielęgnacji skóry skutkuje z powodu swoich właściwości w rozpaczyliwych wypadkach wszystkich liszaji nawet liszaji ropnych ranach a nóg egzemie pryszczach, wyrzutach wszelkiego rodzaju czerwoności twarzy i nosa, odmrożeniach itd. Przy zamówieniach uprasza się o cel użyteczności: Świeższe uznania Jeżeli bez skutku zwrot pieniędzy. Cena 8.60 zł. Wysyłka za zaliczką. Przy wysyłce sumy zgóry bez portorjum. nr 9259

Chem. Kosm. Laboratorium „KLOSSIN“ Gdańsk 2, Wandegasse 43

Lubiernia i Kawiarnia G. Erhorn

Poznań
Pr. Dajczaka 39
Tel. 32-28.

nr 356

Poszukiwane

prasy filtracyjne

Wymiary ram 80x80 i 60x60 cm. Oferty z podaniem cen i wagi Gdynia skrz. poczt. 125 nr 6 065

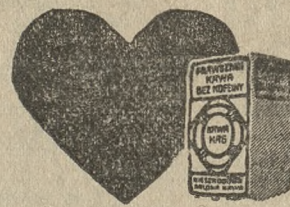
RÓWNIEŻ PANI...

powinna wypróbować kawę Hag. Będzie to napewno z korzyścią dla Pani, a co najważniejsze, z korzyścią dla całej rodziny.

Kawa Hag, bezkofeinowa kawa ziarnista, znajdująca się pod stałą kontrolą laboratorium D-rów B-ci Hepner w Warszawie, służy organizmowi spożywana o każdej porze i chroni serce i nerwy przed szkodliwym działaniem kofeiny.

Kawa Hag to wyśmienita prawdziwa kawa ziarnista przedniego gatunku, z której w pomysłowy sposób usunięto kofeinę. Dlatego można pić kawę Hag nawet późnym wieczorem bez obawy o spokój w czasie nocnego spoczynku. A orzeźwiający, niczem niezmacony sen — źródło nowych sił — jest wszak obecnie każdemu tak bardzo potrzebny.

Kawa Hag jest również napojem bardzo wskazanym dla dzieci, gdy niechętnie piją mleko a inne napoje źle oddziałują na ich trawienie.

Każde ziarnko — to wysoka jakość

Każda kropla — to delikje

Każda filiżanka — to zdrowie

Oto czym jest kawa Hag

129 3 178 9 27

Teke

zółta, skórzana, zawierająca świadectwa papiery zgubione w drodze Kleszczewo — Kónik. Znalazca odda wynagrodzony — Schmidt Emil Daleszyn powiat Gostyni n 6 066

SALE

nadające się na kino, dancing, restaurację lub inne przedsiębiorstwo handlowe.

zaraz do wydzierżawienia.

Zgłoszenia do Kurjera Poznański, pod dg 1551

Poważna firma zagraniczna poszukuje

przedstawiciela

wraz ze stacją obsługi aparatów instalacji elektrycznej do samochodów.

Brane będą pod uwagę tylko poważne zgłoszenia, które prosimy nadsyłać do Kurjera Pozn. pod zg 16 486

Czołowa fabryka towarów papierowych w Gdańsku

w pełnym biegu, z wielu specjalnymi maszynami i patentami, wyrabiająca masowo zeszyty, bloki, opakowania, teki biurowe, skoroszty, serwetki, papier toaletowy, papier rolkowy etc połączona z hurtownią papieru jest z powodu objęcia innego przedsiębiorstwa na bardzo korzystnych warunkach na sprzedaż lub do wydzierżawienia. Potrzebna gotówka stosownie do obejmowanego obiektu od 20—80 000 zł. Personal dobrze wpracowany na miejscu wobec tego nadaje się także dla niefachowca. możliwa także zmiana na towarzystwo gdyż jest możliwość nieograniczonej rozbudowy. Poważni reflektanci otrzymają bliższe szczegóły przez Biuro Ogłoszeń Devera, Gdańsk pod nr 283. nr 6 069

Są do odstąpienia patenty,

względnie licencja z patentów polskich firmy The Anodo Rubber Co. Ltd.

Nr. 3540 na: „Sposób bezpośredniego wyrobu przedmiotów kauczukowych z mleka kauczukowego“.

Nr. 10199 na: „Sposób i urządzenie do bezpośredniego wyrobu przedmiotów z wodnych rozciepień kauczukowych lub podobnych“.

Wiadomość lub oferty: Warszawa, Krucza 43, m. 3.

Pr 4 792 62.412

STAL BÖHLERA

BIURO SPRZEDAŻY KONCERNU BÖHLERA

Sp. z o. o.

Warszawa, ulica Ś-to Krzyska nr. 25

skrytka pocztowa 1243 — Telefon Centrala 547-95 — 96-97

Składy centralne — Warszawa, ul. Sienna 88, tel. 299-68 i 543-81.

STAL: szybko tnąca, narzędziowa, konstrukcyjna, nierdzewiejąca, kwasoodporna — ogniotrwała, magesowa, resorowa, sprężynowa, wiertnicza.

Stal na lufy do broni palnej, na części karabinowe, bagnety, szable. Stal taśmowa.

Stożki wentylowe, kalibrowane. — Magnesy wszelkich typów.

Noże przemysłowe. — Przeciagadła. — Narzędzia młyńskie.

Wyroby stalowe i narzędzia dla potrzeb górniczych.

Wysokogatunkowe druty dla spawania elektrycznego łukowego i gazowego. Pneumatyczne narzędzia wszelkich typów dla potrzeb warsztatowych i górniczych.

Rury stalowe. — Liny stalowe. — Drut sprężynowy.

Zastępstwa i składy na prowincji: Poznań, Katowice, Kraków, Lwów, Borysław, Łódź.

Przedstawicielstwo na województwa Poznańskie, Pomorskie, Śląskie, Krakowskie i Sosnowieckie Zagłębie Węgłowe:

STEFAN DUCHOWSKI

Tg 6 045

Biurowie inżynierskie

POZNAŃ — ALEJE MARCINKOWSKIEGO 25, TEL. 32-26.

„MOULIN ROUGE“
w każdą sobotę, niedzielę i święta w przesłanych lokalach parterowych i I piętra
„FIVE O'CLOCK TEA“
z programem Pg 6 361-43.112
Ceny rewelacyjnie niskie.
Rutynowani fortancerzy dla pań do dyspozycji.

Wielka niebываła okazja na zimę!!!

Nie dajcie się więcej wyzyskiwać przez rozmaitych przekupniów i domokraców, placąc im grube pieniądze za lichote. Firma „A. Nechamkis“ w Łodzi, w celu spopularyzowania firmy naszej, wśród najszerzych warstw ludności naszego kraju, wysłała komplet pierwszorzędnych towarów, nadających się dla każdego domu po cenach tańszych, niż w całym kraju, bo

tylko za zł 17,50 wysyłamy:
3 mtr. najmłodniejszego materiału w gatunku doskonałym, we wzorach ostatniej mody, pełnej podwójnej szer. (140 cm.), nadający się na eleganckie męskie ubrania jesienne lub zimowe, 1 swetr „pullover“ męski lub damski, ostatniej mody, z zamkiem syst. amerykańskiego przy szyi, 1 koszula męska, biała, trykotowa, zimowa w najlepszym gatunku lub 1 koszula damsta trykotowa, 3 ręczniki kąpielowe, 3 chusteczki kieszonekowe męskie lub damskie, 2 pary skarpetek męskich w dobrym gatunku oraz 1 krawat czysto jedwabny w najmodniejszych wzorach.

To wszystko razem wysyłamy tylko za zł 17,50.

Towar wysyłamy za zaliczeniem pocztowym, po otrzymaniu listownego zamówienia. — Placi się przy odbiorze towaru na poczcie. Bez wszelkiego ryzyka. Za dobroć towaru gwarantujemy. W razie gdyby się towar nie podobał, przyjmujemy takowy z powrotem, a pieniądze natychmiast zwracamy.
Zamówienia prosimy adresować:

Firma „A. Nechamkis“
Łódź, skrzynka poczt. 178.
U w a g a: Na żądanie wysyłamy bezpłatnie cenniki wszelkich towarów manufakturowych, bielizny, konfekcji, trykotażu i t. d. ng 6062

Stow. Składaczy Maszynowych w Poznaniu
urządza w niedzielę, dnia 30 października r. b. w sali p. Jarockiej, ul. Masztalarska 8a
Wielki Wieczór Humoru
połączony z tańcami
na który Szan. Gości i Sympatyków jak najuprzejmiej zaprasza
Zarząd.

Początek zabawy o godz. 7 wieczorem.
Wstęp dla Pań 1,— zł — dla panów 1,50 zł
Dochód przeznaczony na bezrobotnych kolegów.

Przetarg przymusowy. Nieruchomość położona w Mokronosie i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Mokronos dobra ryerskie na imię Haliny Hamulińskiej z domu Modlibowska zostanie dnia 23 grudnia 1932 r., o godz. 12 w poł., celem wykonania egzekucji wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr 27. Nieruchomość składa się a) z domu mieszkalnego, podwórza i ogrodu domowego, b) oficyny z ustępem, c) oranżerii, d) stajni dla koni wyjazdowych z przybudowaną węgelnia, e) świniami, f) domu czeladni z oddzielnym ustępem, g) świniami, h) domu czeladni, i) stajni i chlewa do rogowiczy, j) śpichlerza, k) węgelnia, l) stodół, m) chlewa, n) szopy do narzędzi, o) wozowni, p) domku dla zapasu, r) warsztat stelmacha, s) chłodni mleka, t) chlewa dla drobiu z mieszkaniem, u) domu mieszkalnego leśniczówki z podwórzem i chlewa oraz roli, łąki, pastwiska, lasu, podwórza i nieużytków o obszarze 483 ha 31 a 13 m². Nr. matrykuły 2. Wartość nieruchomości oszacowano na 715,988,00 zł. 1/3 sumy szacunkowej poniżej której nieruchomość nie będzie sprzedana na przetargu wynosi 477,325,34 zł. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 8 kwietnia 1932 r. Krotoszyn, dnia 27 października 1932 r. Sąd Grodzki. ng 6024

„Café Esplanade“
Przyjmujemy zamówienia na:
TORTY, CIASTA
i inne wyroby cukiernicze.
Do każdego zlecenia piękny prezent
z **FABRYKI FAJANSU ST. MAŃCZAK - CHODZIEŹ**
Własny wypiek. Warszawscy specjaliści.
Pg 6 327-43.93

„H. CEGIELSKI Spółka Akcyjna“
w Poznaniu

zawiadamia, że dnia 3 listopada r. b., o godz. 12-tej, odbędzie się w kancelarii p. dr. Piechockiego, notariusza w Poznaniu, Plac Wolności 3

Losowanie

100 sztuk 8% obligacji naszej Spółki po myśli warunków i planu amortyzacyjnego tej pożyczki. ng 6025

Zarząd:
Wacław Fachinetti Dr Adam Kręglewski.

LICYTACJA

W sobotę, dnia 29. bm., o godz. 10 przed poł., sprzedam najwięcej dającym za gotówkę, przy ul. Piotra Wawrzyńskiego 28/30 ng 6026

1 samochód-limuzynę 5 osob., marki Oldsmobile 6 cylindr.
Dawid, komornik sąd. Śniadeckich 26.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE
Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11.

1 SPRZEDAŻE

Obszar dworski

ca 150 hektarów w powiecie chełmińskim na Pomorzu w najlepszej kulturze żywy i martwy inwentarz nadkompletny zaraz na korzystnych warunkach do sprzedania. Informacji udzieli: L. Spors, Kowalewo (Pom.) zdg 41 322

Fortepian

tanio. Tama Garbarska 3, śpichrz. zdg 41 395

Elegancki

wolant sprzedam. Poznańska 8/10, piekarnia. zdg 41 416

Piekarnia

Poznaniu z dużym mieszkaniem. Kasy dzienne 250 zł. Piotrowski, Szamarszewskiego 1. zdg 41 415

Skład kolonialny

dobrze zaprowadzony, ruchliwej ulicy z towarem mieszkaniem, pokój, kuchnia, bardzo korzystnie spiesznie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 413

Lampę kwarcową

przedam. Podgórna 10, m. 18. zdg 41 409

Skład

kolonialny. 2 pokoje kuchnią towarem maglem sprzedania. Adres Kurjer Poznański zdg 41 405

Dom

mieszkalny z wjazdem w głównej ulicy Mosiny, nadający się dla piekarni lub rzemieślniczej, zaraz na sprzedaż. Marcin Fabisiak, Czempin. zdg 41 401

Skład

nabiału i delikatesów w centrum 3 pokojowe mieszkanie zaraz na sprzedaż. Obiekt 6 500 zł. Górny, plac Nowomiejski 10 a. zdg 41 381

Antykwarycznie

najkorzystniej. Kupno — Sprzedaż Marcinkowskiego 28 ng 4 748 40 54

Kilka męskich gabinetów

dębowych, nadzwyczaj starannie wykonanych po bardzo przystępnej cenie sprzedam Andrzejewski. Magazyn mebli. Wrocławska 4, przy St. Rynku. Pg 5071-43.38

Skład

cukierków i papieru przy szkole dobre zaprowadzony tanio na sprzedaż. Kraszewskiego 8. zdg 40 521

Sypialnia dębowa

nowoczesna bardzo ładna wewnątrz mahoni, lustrami umywalnia gotowalnia marmurem tylko zł 1200. Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3.

Do fabrykacji

cukierków, stół wodny, gazowe, prasy, sztańce walce oddam w całości bardzo tanio. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 40 917

Pianino

koncertowe zagraniczne, czarne, nowe, okazjnie sprzedam. Wilda, Łanowa 43, miesz. 6. zdg 40 844

Okazjal

Plac z szopami ca. 1250 m² — (włącznie ogrodem owocowym) — nadający się na każde przedsiębiorstwo (Lazarz) od zaraz korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 40 704

Dobre leżanki

solidna praca, ładna gobelina, bardzo tanio. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 6 369-43.118

Antyki

meble używane, wielki wybór, ceny najniższe. Flasiński, Woźna 9. Pg 5077-57.364

Dom

piętrowy składami zaraz sprzedam. Cena według umowy. Oferty Kurjer Pozn. rg 3 888

Singera

damska 95, Szyperska 21, Kucharski. rg 3 907

Aparaty elektryczne

do froterowania podłogi, bardzo tanio. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3, tel. 24 42. Pg 6 372-43.115

Śniegowce okazjnie

dobry towar, różne fasony damskie, dziecięce, obrzými wybór. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 6 371-43.116

Stołiki do kart, palenia antyczne

bardzo ładne tanio. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska nr. 3. Pg 6 370-43.117

„Expresso“

aparat do parzenia kawy na 30 ltr. jak nowy okazjnie. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 6 368-43.119

Obraz olejny Olpińskiego

większych wymiarów, złota, szeroka rama, nadający się do salonu bardzo tanio. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3, tel. 24 42. Pg 6 367-43.120

Ładny obraz kredkowy

kawaleria na czatach Hancka, okazjnie Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 6 366-43.121

Piękny obraz olejny

Konarski w wieszczeniu z roku 1863 okazjnie Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3, tel. 24 42. Pg 6 365-43.122

Futro męskie tanio!

kolnierz, opasy, spód, bobry podniszczone tylko zł. 75. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska nr. 3. Pg 6 364-43.123

Okazjal! Parcele

w Zegrzu, bardzo ładnie położona, sprzedam tanio. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3, tel. 24 42. Pg 6 363-43.124

Zł 3 000 — 5 000

pożyczki na powiększenie interesu poszukuje. Gwarancja zapewniona. Zgłoszenia do „Par“ pod Marcinkowskiego 11 pod Pg 6 362-43.125.

Żyrandole

lampy kilkonastu żarówkowe, elektryczne, mosiężne, większej ilości lub pojedynczo tanio sprzedamy. Zgłoszenia „Par“ pod 57.373. Pg 6 358-57.373

Różne manekiny

damskie, męskie i dziecięce do dekoracji tanio na sprzedaż. Żydowska 98/100, II ptr. Pg 6 357-57.374

Rzeźnictwo

w Poznaniu motorowy zaped — sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 41 492

Kilkanaście

szaf żelaznych do garderoby, spiżarni, wina itp. tanio na sprzedaż. Żydowska 98/100 II p. Pg 6 356-57.376

„Ozdoba“

Dąbrowskiego 12 narożnik Mickiewicza blisko Mostu Teatralnego. zdg 41 446

Porcelanę

szkło stołowe w „Ozdobie“. zdg 41 441

Kilkanaście

maszyn krawieckich Singera z zapedem elektrycznym tanio na sprzedaż. Żydowska 98/100 II p. Pg 6 355-57.375

Serwis stołowy

w „Ozdobie“. zdg 41 442

Garnitur

kuchenny — umywalniany w „Ozdobie“. zdg 41 443

Wyprawy, prezenty

w „Ozdobie“. zdg 41 444

Bo „Ozdoba“

to znak czasu. Nowe wzory. Nowe ceny zdg 41 445

Krawiecka maszyna

Kreta 22, miesz. 10. zdg 41 450

Kiliny

najtaniej. Łagoda, Bukowska 33 — 2. zdg 41 507

Chevrolet

nowoczesna limuzyna 6 cylindrowa mało używana sprzedam tanio ewentualnie zamienie dopłatą na otwarty samochód. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 41 477

Restauracje - kawiarnie

śródmieściu mieszkaniem sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 40 720

Gablotka

elegancki w niku tanio. Popowska Pocha 73. telefon 71-55. zdg 40 717

Gościniec

z kolonialką rzeźnictwem 2 składy maszyn, bez konkurencji w dużej wsi kościelnej przy szosie, z gospodarstwem sprzedam lub wydzierżawie. Oferty Kurjer Poznański zdg 40 908

250

morgowy majątek sprzedam lub zamienie na kamienicę prywatną 5 km. od miasta, blisko młynowa, łąka, drzewo opałowe przy szosie. Oferty Kurjer Poznański zdg 40 907

Dom

dwupiętrowy, rzeźnictwo, kompletne nowoczesne urządzenie we Wrzesni zaraz na sprzedaż z powodem zmiana stosunków rodzinnych. Dom wybudowany 1905, położony w centrum miasta, rzeźnictwo zaliczają się do pierwszorzędnych. Oferty Agencja Kurjera Poznańskiego. Wrzesnia ng 5 980

Parcele

1100 kwn. ul. Parceleńskiej sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 41 181

Sprzedam

angielską westfalską, Górczyńska 52. zdg 41 129

Sprzedam

parcele 40 morgowa Zielincu lub zamienie na nieruchomość Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 151

Sprzedam

lub zamienie na majątek ziemski interes budowlany tartakiem wszelkimi maszynami, mieście powiatowym, gdzie wszystkie szkoły średnie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 41 112

Teki

skórzane 4.25; torbki damskie parasole laski paski portmonetki, maniacury walizy. Ceny kryzysowe 50% zniżone. Własna pracownia. W. Czyst Szkolna 11, naprzeciw Szpitala. Pg 6 361-43.48

Skład

kolonialny towarem i mieszkaniem zaraz korzystnie sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 41 261

Fortepian

krzyżowy (Kaps) tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 258

Egzystencję

pewna i stała. Dochód miesięczny zł 400.— oddam za zł 500.— Oferty Kurjer Pozn. zdg 41 239

Lampki na groby

tuzin 2,40 Pollo świece Drozgeria Teatralna Fredry 2. zdg 41 545

Parcele

pierwszorządna Ostrogora korzystnie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 41 363

Dom

Poznaniu spiesznie sprzedam — wpłaty 10 000. Reszta pożyczka konwersyjna. Adres Kurjer Poznański zdg 41 358

Platformę

lekka sprzedam. Zwierzyniecka 28 zdg 41 420

Gramofon

tanio. Stowackiego 48, miesz. 6. zdg 41 299

Ejektorka

K. pop 16, prawie nowa. Działuńskich 2, mieszkanie 13. zdg 41 343

Zareczynowe

pierścionki ślubne obrączki od 12 zł para zegarki od 10 zł. Chwiłkowski, św. Marcina 40. zdg 41 344

Obuwie

kupuje się najtaniej w firmie „Obuwie“ Aleje Marcinkowskie-go 7. zdg 41 304

Wózek

dziecięcy tanio sprzedam — Czarniecki, Gasiorowskich 11. zdg 41 370

Stodwanaście mórg

buraczanej nadkompletnym inwentarzem wewbowane zabudowane przy mieście blisko Poznania 40 000 wpłaty 17 000. Nowak ul. Kramarska 15. zdg 40 737

Skład

spożywczy z mieszkaniem lub bez sprzedam Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 41 236

Ford

nowoczesny, limuzyna prawie nowa sprzedam okazjnie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 41 234

Radjo

3 lamp, prad stały P Jackowskiego 35 m. 6. zdg 41 228

Żelazo

sztabowe, stałe blachy, osie, resory, podkowy, haele po cenach korzystnych. M. Matuszewski i Ska skład żelaza św. Marcina 27 tel. 40-45. dz 1 525

Maszynę

damska Singera dobra tanio sprzedam. Szewska 11 m. 4. zdg 41 288

5 KUPNA

Maszynę
do pisania używaną w dobrym stanie kupie. Kramarska 19/20 I ptr. m. 4 telefon 34-53. zdg 41 388

Poszukuje

mniej używanej kasy rejestracyjnej nowszy system nacjonal. Szczegółowe oferty Hotel Wiktorja, Pleszew. zdg 41 329

Kupię

fortepian mało używany za gotówkę. Oferty Kurjer Poznański zdg 40 736

Jadalnię

używana kupie również dywan. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 40 725

Kolejkę

(zabawkę) dziecięcą używaną w dobrym stanie kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 40 730

Maszynę

4 pokoje w willi zaraz. Włt. ul. Drużbackiej 1. Mieszkanie 8 pokoi komfortowe ul. Dabrowskiego zaraz do wynajęcia...

Pokoik Skryta 9 mieszk. 6. zdg 41 191. Paniękę (współlokatorke) na pokój. Młynska 4. mieszkanie 11. zdg 41 200.

Frontowy słoneczny Józefa 9 m. 2. zdg 41 232. Pokój panu Piekary 18 m. 19. zdg 41 230.

Dwuosobowy Fr. Ratajczaka 11 a mieszk. 69. zdg 41 451. Umieszczenie skromne 20 panu Plac Sapieżyński 8. mieszkanie 7.

Składu z pokojem. nadającego się na skład spożywczy poszukuje. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 41 178.

50 manicure farbowanie Szkoła 9. mieszkanie 5. Kto przewiezie meble Pniewy — Poznań? Oferty Kurjer Poznański zdg 41 250.

1 SZUKA MIESZK.

14 DZIERŻAWY

16 OSOBISTE

13 LOKALE

25 MUZYKA

11 POKOJE UMEBI

Płaszcz damskie futra wszelkiego rodzaju fasonnie sumienne. — fachowo wykonuje na miarę St. Szymańska św. Marcin 22. zdg 41 522.

Młode szpice rasowe sprzedam. Wrocławska 39 wchód Kozie m. 3. rg 3 900.

Kawaler kupiec prawnik trzydziestopięcioletni przystojny solidny szarytny pozna sytuowana niezależna w celu matrymonialnym. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 40 913.

Wdowa samotna przystojna 55 wiasne wiekze mieszkanie szuka meza. Panowie wyzi. urzednicy. emeryci do 65. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 369. Dyskreca!

Parisiennne Diplome superieur donne leçons de francais Grammaire — Conversation — Littérature Préparati on baccalauréat s'adresser Ogrodowa 12- log 28 Pour les enfants (de 6 à 12 ans) cours spécial zdg 28 809.

Niemieckiego udzieli studentka niemiecka. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 40 995.

Ulgowy kurs tańców rozpocznam 31-go. Średzkańska, Strzelecka 3 zdg 41 001.

Tłumaczenia angielskie francuskie lekcje Ul. Orzeszkowej 1 parter. tel. 73 25. zdg 41 198.

26 ROZRYWKA

Miły

dobry poleca „Paryżanka”. Pół wiejska 30. Koncert. zdg 41 219

Kino „Muza”

Focha 23. Lazzar. — „General Crack” — John Barrymore w roli głównej. zdg 41 402

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy do jednej trzeciej cenę drobnych

Dzielnia

garderobiana szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 40 839

Dziewczyna

młodsza ucziwa poszukuje posady z gotowaniem do wszystkiego od 1. 11. Oferty Kurjer Poznański zdg 40 418

Kierowniczką

z kaurcją poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 40 517

Sześcioklasistka

poszukuje jakiegokolwiek posady Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 40 639

Panienska

z inteligentnej rodziny lat 22, z ukończ. 6 klas gimn. i 1/2 roku szkoły freibrowskiej poszukuje posady w majątku do dzieci przy czym mogłaby być zatrudniona w pracach biurowych. Zgłoszenia proszę Kurjer Poznański zdg 40 727

Osoba

ze wsi młodsza dobre gotowanie, pieczenie, zaprawa, gruntowna znajomość gospodarstwa domowego, dobrze polecona przyjmie odpowiednią posadę. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 182

TEATRY

Teatr Wielki (Opera). Sobota, 28. 10. — „Quo Vadis”. Premiera. Niedziela, 29. 10. o 3 po pół — „Bajadera”. Ceny niższe.

Teatr Wielki: Niedziela, 30. 10. — Jedenasty Koncert Symfoniczny. Dyrygent Stanisław Wiechowicz. Solistka Hatsue Yuasa, śpiew

Teatr Polski: Dziś — „Ktobądź”, premiera. Sobota, 29. 10. — „Ktobądź”

Teatr Nowy: Dziś — „Plac Paryski 13”. Sobota, 29. 10. — „Plac Paryski 13”. Niedziela, 30. 10. — „Plac Paryski 13”.

Poniedziałek, 31. 10. — „Hanusia”, premiera.

Komedja Muzyczna: Dziś — „Wiktorja i jej huzar”. Sobota, 29. 10. — „Wiktorja i jej huzar”.

Niedziela, 30. 10. — godz. 3.30 — „Skalmierzanki”, ceny niższe.

Niedziela, 30. 10. — godz. 8 — „Wiktorja i jej huzar”.

Teatr Narodowy: „Obrońca Częstochowy” — w piątek, 28. 10. Nowy Tomyl. sobota, 29. 10. Zbyszyn Niedziela, 30. 10. „Obrońca Częstochowy” w Poznaniu godzina 15, 17.30. Murawna, Goślina godz. 20.

Kino Apollo i Metropolis to rekord taniości i dobrych programów.

dg 1519

DZISIAJ W KINIE

Apollo i Metropolis: „Kochaj mnie dziś”.

Aurora: „Jeden przeciw dziesięciu”.

Corso: „Carewicz” oraz „Miłostki Dragońskie”.

Colosseum: „Trzej Przyjaciele”.

Muza: „General Crack”.

Orzeł: „Droga Ołbrzymów”.

Odeon: „Quo Vadis”.

Roxy: „Karjera Panny Dodo”.

Renaissance: „Nieuchwytna Szajka” i „Zemsta Detektysty”.

Słońce: „Pieśń Nocy”.

Skif: „Przed wyrokiem”.

Tęcza: „Przedwzrost Kłamswo Niny Pietrówny”.

Wilsona: „Wolga — Wolga”.

Poszukuję

prania. Ul. Przemysłowa 28 a m. 4. zdg 40 751

Dziewczyna

poszukuje posady od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 40 758

Maturzystka

inteligentny samotny, sierota w ostatniej niedzy graniczącej z rozpaczą prosi litościwie serca o przyjęcie z pomocą bodaj kilku groszy na kawalek chleba czy też danie mi posady korepetycji lub Łaskawe zgłoszenia przyjmuję przez grzeszność Antoni Wisniewski Ostrów (Wielkopolski). Poście restantę Nr 100 w Odrzezie ciepła też prosi. zdg 41 096

Kto przyjmie

uczennica do sycia spaniem i utrzymaniem Oferty Kurjer Poznański zdg 40 846

Mamka

poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 183

Wdowa

lat 36 szuka posady do samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 187

Dziewczyna

z dobrem gotowaniem poszukuje posady od 1. 11. dobre polecenie. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 189

Dziewczyna

rozsądna z gotowaniem szuka posady od 1. lub 15. Dobre świadectwa i polecenia. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 190

Pomocnik

kupiecki z bardzo dobrymi świadectwami przyjmie jakakolwiek posadę wchodzącą w zakres handlu. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 41 194

Dziewczyna

młodsza ucziwa z gotowaniem praniem za skromnym wynagrodzeniem poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 41 196

Szukam

posady ekspedjentki lub gospodyni u samotnej osoby Oferty Kurjer Poznański zdg 41 197

Pokojowa

czysta ucziwa polskim niemiec kim dobremi świadectwami poszukuje posady zaraz Spokojna 11, mieszkanie 12. zdg 41 207

Kucharka

dobrem gotowaniem poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 210

Dziewczyna

z dobrem gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 135

Dziewczyna

szuka posady lub posługi z gotowaniem od 1. 11. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 138

Szukam

zaraz posady dla mej służącej, która może sumiennie polecić. Najlepszych zalet z dobrem i samodzielnym gotowaniem i do wszelkich prac domowych. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 41 139

Inteligentna panna

znająca wszelkie prace gospodarskie poszukuje posady do samotnej pani lub pana. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 41 140

Młoda panna

z syciem robotkami kochająca dzieci poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 41 141

Początkująca

biurowa poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 41 142

Panienska

z ukończoną szkołą handlową poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 41 143

Dziewczyna

poszukuje posady do wszystkiego do jednej lub dwoje osób Oferty Kurjer Poznański zdg 41 145

Kucharka

z dobrem gotowaniem i dobrymi świadectwami poszukuje stałej posady ewentualnie do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 150

Pomocnik

fryzjerski poszukuje posady zaraz Oferty Kurjer Poznański zdg 41 153

Drogerzystka

młody dyplomowany fotolaborant poszukuje posady. Łaskawie. Krotoszyn. Wielkopolska. ng 00 43

Który

z panów właścicieli instytucji, kupców itp. przyjmie stróża nocnego lub portjera człowieka bardzo ambitnego, energicznego, trzeźwego, wiek średni. Pisze bardzo o łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 41 077

Krawcowa

szuka pracy. sycie po domach 2 zł dziennie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 41 100

Sierota

poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem Oferty Kurjer Poznański zdg 41 107

Kucharka

pracowała w dużych restauracjach posiada dobre świadectwa, poszukuje posady do restauracji od 1. lub 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 104

Posługaczka

poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdg 41 106

Panienska

umie haftować, cokolwiek szyć szuka posady najchętniej do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 120

Dziewczyna

poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdg 41 218

Radjomechanik

specjalista w radjotechnice i pracach starych pracujący w najpoważniejszych firmach samodzielnie, szuka zajęcia Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 41 154

Dziewczyna

ze wsi szuka posady za pokojową z praniem i prasowaniem sztywnej bielizny najchętniej na majątek 1. 11. 32. Świadectwa dobre. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 41 155

Dziewczyna

z dobrem gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 157

Dziewczyna

do wszystkiego, cokolwiek gotowaniem szuka posady Oferty Kurjer Poznański zdg 41 158

Poszukuję

posady woźnego portjera lub kontrolera za złożeniem kaucji. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 41 159

Dzielnia ekspedjentka

lat 24 inteligentna ucziwa z bardzo dobrymi długolentymi świadectwami poszukuje samodzielnej posady w piekarni składzie spożywczym lub innej branży. Złoty 500 zł kaucji. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 160

Dziewczyna

poszukuje posady z gotowaniem do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 162

Małopolanka

szuka posady 1 listopada zna się na gotowaniu pieczywo, szc cju dobrem poleceniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 468

Poszukuję

posługi z gotowaniem świadectwami do południa lub po południu. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 164

Posługi

poszukuje z praniem Oferty Kurjer Poznański zdg 41 170

Dziewczyna

ucziwa lat 20 poszukuje posady do wszystkiego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 41 171

Gospośnia

ucziwa szuka posady do wszystkiego od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 176

Emerytowany

asesor, lat 45 energiczny, sumienny szuka posady. Nadaje się na stanowisko gdzie wymagane bezwzględnie zaufanie. Objemnie administrację kamienic. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 262

Posługi

na kilka godzin poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 256

Kucharka

restauracyjna samodzielna z dobrem gotowaniem szuka posady od 1. 11. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 241

Służąca

sierota poszukuje posady z gotowaniem za małym wynagrodzeniem. Może złożyć kaucję. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 41 238

Dziewczyna

z gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady od 1. 11. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 362

Poszukuję

posady z samodzielnym gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 355

Przyjmę

posadę z dobrem gotowaniem w lepszym domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 351

Przyjmę

posadę z gotowaniem zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 352

Posługaczka

ucziwa pracownica szuka posady przed południem Oferty Kurjer Poznański zdg 41 337

Poszukuję

samodzielnej posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 350

Masażysta

inwalida wojenny poszukuje pracy. Zgłoszenia uprasza Towarzystwo Pomocy Inwalidom Wojennym Poznań ul. Koźła 8, pokój 5 telefon 39 97 zdg 41 454 5

Bufetowa

sierota poszukuje posady. Pracowała jako kelnerka i przy bufecie, wynagrodzenie skromne. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 295

Dziewczyna

wiejska z dobrymi świadectwami poszukuje posady od 1. lub 15 listopada. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 41 289

Dwuosobowy

Romana Szymańskiego 7 I. zdg 41 248

Posługaczka

poszukuje posady z gotowaniem i syciem od 1. 11. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 247

Dziewczyna

do wszystkiego szuka pracy. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 41 223

Dziewczyna

poszukuje posady lub posług. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 278

Technik dentystyczny

poszukuje posady Pracuje w operatywie, złocie i kauczuku. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 41 328

Służący

poszukuje posady zaraz lub później. Ma dobre świadectwa. — Bruski, Studzieniec, poczta Sanki pow. Gostyń. zdg 41 320

Dziewczyna

poszukuje posady lub posługi do wszystkiego z gotowaniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 41 313

Gospodyni

znająca kuchnię Wielkopolska, Małopolska, zaprawa owocowe i wszelkie pieczywo poszukuje stałej posady lub jako przychodnia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 41 379

Dziewczyna

ucziwa szuka posady praniem, gotowaniem i do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 378

Młody

pomocnik handlowy branży kolonialnej i żelaznej poszukuje odpowiedniej posady za złożeniem kaucji. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 439

Dziewczyna

dobrem gotowaniem, dobrymi świadectwami poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 336

Rutynowana

ksiązkowa - bilansistka z znajomością spraw sądowych socjalnych i pisaniem na maszynie poszukuje posady. Świadectwa pierwszorzędne. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 435

Służąca

kochająca dzieci z dobrem gotowaniem poszukuje Oferty Kurjer Poznański zdg 41 411

Dziewczyna

do wszystkiego poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 408

Dziewczyna

młodsza poszukuje posady do dzieci lub do wszystkiego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 41 389

Pracznia

poszukuje prania. Półwiejska 35 m. 6. zdg 3 892

Panienska

lat 19. Królewińska, z dobrem gotowaniem, przyjmie posadę u osoby samotnej. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 494

Dziewczyna

z dobrem gotowaniem poszukuje posady od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 493

Szofer

służący kawaler z dłuższą praktyką złoży 500 zł kaucji poszukuje posady. Miejscowość obywatelna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 41 491

Panienska

inteligentna z prowincji poszukuje posady do pomocy pani domu. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 41 504.

Dziewczyna

z prowincji chętna i pracowita szuka posady. Miejscowość obywatelna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 41 499.

Książkowa maszynistka

z praktyką poszukuje posady za 30 zł Oferty Kurjer Poznański zdg 41 459

Posługi

od 1. 11. przed południem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 41 461

3 000 zł

posiadający kierownik mlecarni poszukuje od 1 stycznia 35 r. posady lub dzierżawy mlecarni albo wstąpi jako wspólnik do innego przedsiębiorstwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 515

Nauczycielka

dyplomowana, matura gimnazjalna, przyjmie posadę nauczycielki domowej za skromnym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański ng 6 070

Dziewczyna

wiejska szuka posady do wszelkich prac domowych skromnym gotowaniem od 1. 11. lub 15. 11. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 489

Ucziwa

poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 41 470

Chłopiec

lat 20, sumienny z pożądną rodziną poszukuje posady do pomocy lub innych zajęć. Oferty Kurjer Poznański zdg 40 810

Osoba

z dobrego domu, znająca gospodarstwo domowe etc poszukuje posady jako gospodyni, u księdza Oferty Kurjer Poznański zdg 40 814

Posługaczka

ucziwa pracownica poszukuje pracy całodzienniej lub godzinowej. Oferty Kurjer Poznański zdg 40 855

Wdowa

lat 35 szuka posady do samotnej osoby z dziećmi. Oferty Kurjer Poznański zdg 40 850 51

Student

posiadający dobre rekomendacje poszukuje jakiegokolwiek zajęcia korepetycyjnego ewentualnie jakiegokolwiek innej. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 3 856 7

Porządna